

NUORI AIKUINEN IISALMEN SEURAKUNNASSA

Nuorten aikuisten toiminnan kehittäminen

Marjut Pääkkönen

Opinnäytetyö, kevät 2011

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Pieksämäki

Sosiaalialan koulutusohjelma

Sosionomi(AMK) + diakoni

TIIVISTELMÄ

Pääkkönen Marjut. Nuori aikuinen Iisalmen seurakunnassa. Nuorten aikuisten toiminnan kehittäminen. Diak Itä, Pieksämäki, kevät 2011, 44s., 2 liitettä.

Diakonia ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma, Diakonisen sosiaalityön suuntautumisvaihtoehto, sosionomi(AMK) + diakoni.

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten nuoret aikuiset tulevat kohdatuiksi Iisalmen seurakunnassa ja mitä voisi tehdä paremmin. Tutkimuksen pohjalta Iisalmen seurakuntaan tehdään suunnitelma nuoria aikuisia varten.

Nuoret aikuiset ovat olleet useiden kirkon tekemien tutkimusten kohteena viime vuonna, ja niistä saatuja tuloksia hyödynnettiin tässä työssä. Myös muiden seurakuntien www-sivuillaan esittelemään toimintaan tutustuttiin ja hyödynnettiin kyselyssä seurakuntalaisille.

Nuorten aikuisten kohtaamista selvitettiin kyselyillä seurakunnan työntekijöille ja seurakuntalaisille. Kyselyissä tiedusteltiin nykyisiä toimintoja ja niihin osallistumista sekä toiveita toimintaa kohtaan.

Iisalmen seurakunnassa nuorille aikuisille ei ole omaa toimintaa tarjolla, vaan heidät kohdataan muissa toiminnoissa, esimerkiksi lapsi- ja nuorisotyön kautta. Moni näiden päiväkerholasten vanhemmista on tilanteeseen tyytyväinen. Kaikilla ei kuitenkaan ole lapsia ja nuoret aikuiset kaipaavat juuri heille tarkoitettua toimintaa.

Kyselyiden vastauksissa ja tutkimustuloksista kävi ilmi mm se, että nuoret aikuiset eivät ole yhtenäinen ryhmä, jolla olisi samat tarpeet ja toiveet. Lapsiin ja lasten kasvatukseen liittyvien asioiden lisäksi parisuhteen tukeminen koettiin tärkeäksi. Musiikkitoiminta ja jumalanpalvelukset olivat tärkeitä elementtejä seurakunnassa, ja niihin kaivattiin nuorekkuutta, jotta ne kutsuvat myös nuoria aikuisia osallistumaan. Kiinnostavan toiminnan lisäksi hyvä tiedottaminen on olennaisen tärkeää.

Iisalmen seurakunnan ryhdyttyä järjestämään toimintaa nuorille aikuisille tärkeintä ei ole tuottaa uusia toimintamalleja, vaan uudistaa ja nuorentaa jo olemassa olevia. Tiedottamisessa huomioidaan kohderyhmä ja toimivien www-sivujen kautta saadaan aikaan kuva nykyaikaisesta, nuoria aikuisiakin palvelevasta seurakunnasta.

Asiasanat: nuori aikuinen, seurakunta

ABSTRACT

Pääkkönen, Marjut. Young adult in the parish of Iisalmi. Developing the activities for young adults. 44p., 2 appendices. Language: Finnish. Pieksämäki, Spring 2011. Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programm in Social services, Option in Diaconal Social Work. Degree: Bachelor of Social Services.

The aim of the study was to clarify how young adults are confronted by their local parish of Iisalmi and what could be done better. Plan for Better confronting of young adults will be made based on this study.

Young adults have been the target of many studies of church over the last few years. Results of some of those studies have been used also in this one. Also other parishes and their activities among young adults were researched by their websites. All this information helped to create the inquiry for the parishioners. In these inquiries both parishworkers and parishioners were asked about their opinions of the present activities and their hopes for future activities meant for young adults.

In the parish of Iisalmi there are no activities named for the young adults. They are confronted in other occasions, for example by children's work. Parents of the children are usually satisfied with those children's playgroups. Not every young adult has children and the young adults need activities of their own.

According to this study, and the results of the researches made by church, young adults are not similar to each other. They don't share the same needs and hopes. Activities for children and support for bringing up children were important. Also supporting of the couples was seen as an important area. Musical activities and Sunday Services were mentioned to be important, they just need something new to be able to make young adults participating.

Beside the interesting activities good and clear informing is important. Functional communications including the parish's website would serve young adults better.

Keywords: young adult, parish

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	5
2 KIRKON JÄSENYYS NUOREN AIKUISEN NÄKÖKULMASTA	7
2.1 Kirkko ja muuttuva jäsenyys.....	7
2.2 Nuoret aikuiset kirkon jäsenenä.....	10
2.3 Odotuksia kirkkoa kohtaan ja syitä eroamiseen.....	13
3 NUORTEN AIKUISTEN KOHTAAMINEN KIRKOSSA	17
3.1 Nuorten aikuisten seurakunnallinen toiminta.....	17
3.2 Nuoret aikuiset Iisalmen seurakunnassa	20
4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	22
4.1 Tutkimuksen taustaa ja tavoitteet.....	22
4.2 Aikataulu ja aineistonkeruu.....	23
4.3 Kysely työntekijöille	24
4.4 Kysely seurakunnan nuorille aikuisille	24
5 TULOKSET	26
5.1 Työntekijöiden vastaukset	26
5.1.1 Millaisissa toiminnoissa nuoria aikuisia kohdataan?	26
5.1.2 Millaista toimintaa nuorille aikuisille pitäisi tarjota?.....	27
5.2 Seurakunnan nuorten aikuisten vastaukset	29
5.3 Miten kysyntä ja tarjonta kohtaavat?	33
5.4 Johtopäätöksiä, Mitä Iisalmen seurakunnassa pitäisi tehdä toisin?	34
6 POHDINTAA JA TULEVAISUUDEN NÄKÖALOJA	37
LÄHTEET.....	40
LIITTEET	42
LIITE 1: Saatekirje ja palautelomake työaloille	42
LIITE 2: Nuoret aikuiset 20/40 Kyselylomake seurakuntalaisille	44

1 JOHDANTO

Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa ja sen toimintaympäristössä on tapahtunut lukuisia muutoksia 2000-luvulla. Yhteiskunnassa valitsevat asenteet, arvot ja elämäntavat ovat muuttuneet ja suomalainen yhteiskunta on aiempaa riippuvaisempi kansainvälisistä kehitystrendeistä. Globalisaatio on supistanut välimatkoja ja lisännyt ihmisten välisiä yhteyksiä, valinnan mahdollisuudet yksittäisille ihmisille ovat lisääntyneet. (Monikasvoinen kirkko 2008, 10). Tämä uudenlainen suhtautuminen asioihin ja yksilöllisyyden korostuminen näkyy myös kirkkoon ja sen jäsenyyteen sitoutumisessa. Varsinkin nuoret aikuiset ovat heikommin sitoutuneita kirkkoon kuin muut suomalaiset; kirkon jäsenyydellä ei ole heille samalla tavoin merkitystä kuin vanhemmille. (Häkkinen 2010, 154)

Kirkko onkin määrittänyt nuoret ja nuoret aikuiset erityisesti jäsenyyden vahvistamista kaipaavaksi ryhmäksi ”Meidän kirkko. Osallisuuden yhteisö”-strategiassaan (Suomen evankelis-luterilaisen kirkon strategia vuoteen 2015). Nuorten aikuisten sitoutumista kirkkoon ja näkemyksiä jäsenyyden merkityksestä on tutkittu useilla erilaisilla tutkimuksilla.

Kirkko ja seurakunta tavoittavat erityisesti nuoria aikuisia huonosti. Yhteys rippikoulun jälkeen on katkennut, ja elämässä on monenlaista: opiskelu tai työ, perhe, ystävät ja harrastukset. Aikaa seurakunnan toimintaan osallistumiselle ole, jos mielekästä toimintaa sattuisi edes löytymään. Tämä on todellisuutta myös Iisalmessa. Vuonna 2008 kaikille sinä vuonna 20 vuotta täyttäneille lähetettiin kutsu tulla yhdessä suunnittelemaan toimintaa ja tapahtumia nuorille aikuisille. Kukaan ei ilmoittautunut tapahtumaan. Syitä voi olla monia. Nuoria aikuisia on vaikea tavoittaa ja saada kiinnostumaan. Ehkä tehokkaampi työalojen yhteistyö voisi viedä viestiä paremmin eri-ikäisille.

Iisalmen seurakunnassa aikuistyön tämänhetkinen toiminta, erilaiset raamattu-, rukous- ja ilosanomapiirit sekä sanan ja rukouksen illat kiinnostavat vain tiettyä, jo iäkkäämpää ja uskossaan melko vakiintunutta väkeä. Niinpä näissä ryhmissä nuoret aikuiset eivät koe olevansa oikeassa paikassa. Nuorille aikuisille kohdennettua toimintaa ei ole. Kuitenkin tämä ikäryhmä on avainasemassa seurakuntien ja kirkon tulevaisuuden kannalta.

Nuoret aikuiset tulevat kohdatuiksi nuoriso-, lapsi- ja diakoniatyössä. Nuorisotyössä rippikoulu, isostoiminta ja erilaiset perheleirit ja -retket sekä muut tapahtumat tuovat nuoria ja heidän vanhempiaan seurakunnan yhteyteen. Lapsityössä kohdataan pienten lasten vanhempia erilaisten päivä- ja perhekerhojen sekä pyhäkoulun kautta. Diakoniatyöntekijöiden asiakkaina on entistä enemmän nuoria perheitä, yksinhuoltajia, tulevaisuudesta epävarmoja työtä ja koulupaikkaa vailla olevia nuoria aikuisia. Myös musiikkityö kuorotoiminnassaan ja musiikkitapahtumissaan tavoittaa nuoria aikuisia paremmin kuin perinteiset jumalanpalvelukset tai virsiseurat.

Nuorten aikuisten tulevaisuuden toiveista ja ajatuksista on jo olemassa tietoa seurakunnan eri työaloilla. Seurakunnan työ on usein hyvin työalakeskeistä, eikä tieto välttämättä kulkeudu kaikkien hyödyksi. Yhdistämällä nämä eri työalojen tiedot ja kokemukset, resurssit ja ideointi, saataisiin todennäköisimmin jotain toimivaa aikaan. Myös tutkittua tietoa nuorista aikuisista kirkon jäsenenä kannattaa hyödyntää, samoin kuin muiden seurakuntien toimintamalleja.

Iisalmen seurakunnassa tehdään kesän 2011 aikana toimintasuunnitelma nuorten aikuisten parempaan kohtaamiseen. Toimintasuunnitelmaa varten kartoitin ensin seurakunnan nuorten aikuisten parissa tekemää työtä. Samalla kysyin työaloilta toiveita, mitä työntekijöiden näkemyksen mukaan pitäisi tehdä, jos resurssit eivät olisi niin rajalliset. Tämän kyselyn lisäksi tutustuin alan kirjallisuuteen ja aiheesta tehtyihin tutkimuksiin sekä eri seurakuntien www-sivuillaan esittelemään toimintaan, muodostin pohjan yleisökyselylle. Tein seurakunnan nuorille aikuisille kyselyn, jossa pyysin palautetta ja toiveita seurakunnan toiminnalle. Tämä kartoitustyö oli opinnäytetyöni.

2 KIRKON JÄSENYYS NUOREN AIKUISEN NÄKÖKULMASTA

Kirkossa on huomattu nuorten aikuisten sitoutumisen kirkkoon ja sen jäsenyyteen muuttuneen. Kirkon Tutkimuskeskus on julkaissut viime vuosina monia kirkkoon, sen jäsenyyteen ja nuoriin aikuisiin liittyviä tutkimuksia. On etsitty syitä kirkkoon kuulumiseen, kirkosta eroamiseen ja liittymiseen.

2.1 Kirkko ja muuttuva jäsenyys

Kristityn ihannekuva Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa on korkealla. Kirkon jäsenyyden lisäksi sitoutumisen ihanteena ovat kristinopin perusasioiden tiedollinen hallinta ja oma liturginen elämä, osallisuus sakramentteihin ja seurakuntaan sekä kristillisen elämäntavan noudattaminen. Seppo Häkkisen väitöskirjatutkimuksen mukaan sitoutumisen todellisuus on toinen. Seurakunnan vahvuuksia ovat kirkolliset toimitukset, juhla-aikojen seurakunnallinen toiminta sekä lapsi- ja nuorisotyö. Yleinen suuntaus kuitenkin on se, että osallistumisaktiivisuus on laskenut ja sitoutuminen kirkon opettamaan uskoon Jumalasta on vähentynyt. (Häkkinen 2010, 260–261)

Suomessa edelleen valtaosa ihmisistä kuuluu evankelis-luterilaiseen kirkkoon, vaikkakin jäsenmäärä on koko ajan laskussa. Pidemmän aikavälin tarkastelussa kirkosta eroamisesta on ollut nousuja ja laskuja sen jälkeen, kun kirkosta eroaminen mahdollistui uskonnonvapauslain myötä vuonna 1923. (Niemelä 2006a, 5.)

Kirkkohallituksen tilaston mukaan vuonna 2010 kuului 78,2 % suomalaisista (4 200 916 henkilöä) kirkkoon, vuonna 2009 määrä oli ollut 79,7 %. Vuonna 2010 kirkosta erosi kaikkiaan 83 097 ihmistä (vuonna 2009 43 650) ja liittyi 13 284 (vuonna 2009 12 195). (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.a.) Valtaosa kirkosta eroavista on nuoria aikuisia, jotka eivät koe kirkkoa itselleen merkityksellisenä eikä heitä sido kirkkoon kuulumisen ”perinne”. Kirkon tutkimuskeskuksen vs. johtaja Harri Palmun mukaan jo 1970-luvulta lähtien valtaosa eroajista on ollut 18–24-vuotiaita kaupunkilaisia (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.b). Nuorten arvomaailma on erilainen kuin aiemmin ja mennään enemmän omien arvojen mukaan. Kirkkoonkaan ei ole pakko kuulua, jos ei

löydä sen ajatuksista ja toiminnasta omia näkemyksiään. Kirkkoon myös kuulutaan ja sitoudutaan eri tavalla ja erilaisin perustein.

Vuonna 2003 tehdyssä tutkimuksessa (Gallup Ecclesiastica 2003) kirkon jäsenyytystyypit jaettiin erilaisten korostusten mukaan. Ihmiset kuuluvat kirkkoon hyvin erilaisin perusteluin ja painotuksin. Kirkon hengellistä tehtävää korostavia jäseniä oli 29 %, kirkollisia toimituksia korostavia 28 %, kirkon auttamistehtävän tärkeimpänä näki 27 % ja väljin perustein kirkon jäsenenä oli 16 %. (Niemelä 2006a, 183.) Kirkosta eroaa herkimmin ”väljin perustein” jäsenenä olevat. Pääkaupunkiseudulla oli eniten auttamistyötä korostavia ja vähiten hengellistä tehtävää korostavia jäseniä. Nuorten aikuisten kirkkoon kuulumisen syissä korostui kirkolliset toimitukset. (Niemelä 2006a, 214.)

Suomalaiset on jaettu tutkimuksissa myös uskonnollisuutta mittaavien kriteerien pohjalta uskonnollisuustyyppisiin. 14 % suomalaisista on aktiiviseurakuntalaisia. He uskovat Jumalaan ja osallistuvat aktiivisesti tilaisuuksiin. Perusseurakuntalaiset (35 %) edustavat tyypillistä suomalaista kirkkokansaa. He uskovat Jumalaan, ja kokevat saavansa uskonnosta apua ja voimaa elämäänsä, mutta eivät osallistu säännöllisesti seurakunnan toimintaan. Passiiviset myönteiset (25 %) suhtautuvat myönteisesti uskonnollisiin asioihin, mutta eivät aktiivisesti harjoita uskontoa. He uskovat Jumalan olemassaoloon tai ainakin ovat epävarmoja. Ei-uskonnollisten (16 %) ryhmään kuuluvat eivät usko Jumalaan eivätkä juuri osallistu uskonnollisiin tilaisuuksiin. Loput 10 % kuuluvat kategoriin muu tai ei tietoa. (Meidän kirkko. Osallisuuden yhteisö 2007, 20–21)

Vuonna 2002 kirkosta eroajista (80 seurakunnasta kerätyn otostutkimuksen perusteella) nuoria aikuisia oli 66 % (18–19-vuotiaita 5 %, 20–29-vuotiaita 37 % ja 30–39 -vuotiaita 24 %). Tämän kyselyn mukaan suurin syy kirkosta eroamiseen on kirkon merkityksettömyys henkilölle, toiseksi suurin syy kirkollisvero ja kolmantena suurena syynä erimielisyys kirkon kannanottoihin. (Niemelä 2006a, 187–188.) Vuonna 2007 tehdyssä Kirkkomonitor 2007-tutkimuksessa 560 kirkosta eronnutta henkilöä kertoi eroamisen syistä. Tärkeimmäksi syyksi tässä tutkimuksessa mainittiin kirkollisvero. Toiseksi tärkein syy oli se, ettei henkilö usko kirkon opetuksiin ja kolmantena se, ettei kirkolla ollut merkitystä henkilölle. Viidentenä syynä oli erimielisyys kirkon päätöksiin tai kannanottoihin, neljäntenä olleen eroamisen helppouden jälkeen. (Monikasvoinen kirkko 2008, 66–68.)

Näitä kirkon kannanottojen tai kirkkoa läheltä koskettaneet kohukeskustelut ja kampanjat ovat viime aikoina lisänneet kirkosta eroamista huomasti. Vuoden 2010 syksyn Yleisradion Ajankohtaisen kakkosen suuri keskustelu ”Homoilta” sai n. 40 000 ihmistä eroamaan kirkosta muutaman viikon aikana. Ohjelmassa esiintyneiden henkilöiden homoseksuaalisuuden vastaisia kommentteja pidettiin Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kannanottoina. Maaliskuussa 2011 muutamien kirkon herätysliikkeiden ja kirkon ulkopuolisten säätiöiden nuorisojärjestöjen järjestämä Älä alistu -kampanja sai taas aikaan eroamisen lisääntymistä. Biseksuaalisuudesta tai homoseksuaalisuudesta kristinuskon avulla eheytymistä korostanut kampanja sai kritiikkiä ja suuret eroluvut aikaan. Kirkon johto, arkkipiispan ja muutaman piispan näkyvillä kannanotoilla, irtisanoutui kampanjasta ja vaati sen lopettamista. Tämän koettiin kuitenkin olevan ”liian vähän, liian myöhään”. Kirkosta eronneet ja muutkin kriittiset ihmettelivät, miten verovarjoilla kuitenkin tuetaan tällaisia mielipiteitä esittäviä herätysliikkeitä. Muutamassa päivässä kirkosta eroajia oli n. 4000. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.b, Eroa kirkosta i.a)

Nuorten aikuisten kirkosta eroaminen vaikuttaa pitkälle tulevaisuuteen. Kirkon ja sen sanoman ollessa merkityksetön tai jopa negatiivinen lapsiakaan ei kasteta ja liitetä kirkon jäseneksi. Lapsia ei viedä seurakunnan kerhoihin eikä heille anneta kristillistä kasvatusta. Voidaan päinvastoin kieltää osallistuminen kirkollisiin tapahtumiin päiväkodissa ja kouluissa. Nuorten aikuisten erotessa kirkosta yhä useammalta pariskunnalta puuttuu oikeus tulla vihityksi avioliittoon kirkollisesti. Tulevaisuudessa on siis vielä enemmän myös lapsia, joiden vanhemmat eivät kuulu kirkkoon, eikä lasta edes voida kastaa kirkon jäsenyyteen. (Meidän kirkko. Osallisuuden yhteisö 2007, 18.)

Vuonna 2008 rippikoulun kävi vielä 87,6 % ikäluokasta, mutta esimerkiksi solmituista avioliitoista enää 57 % oli kirkollisia vihkimisiä. Samana vuonna kirkollisia hautausiunaamisia oli 96 % kaikista hautaamisista, mutta syntyneistä lapsista kastettiin vain 82,4 %. (Häkkinen 2010, 177–179.)

Kirkon tulevaisuutta on mietitty erilaisissa selvityksissä ja selonteissa. Selonteossa Kirkko 2020 todetaan, ettei uskollisuus perustehtävälle tarkoita, ettei toimintatapoja voi muuttaa. Yhden hengen talouksia on Suomessa yli miljoona, ja samanikäistenkin elämäntilanteet vaihtelevat suuresti. Kirkon on pyrittävä huolehtimaan jäsenistöstään ja

kyettävä huomioimaan erilaiset seurakunnat ja jäsenten monenlaiset tarpeet ja odotukset. Vaikka kirkon perustehtävä onkin muualla eikä sen ensisijainen tehtävä olekaan huolehtia jäsenmäärästä, silti kirkon tehtävänä on huolehtia jokaisesta yksittäisestä seurakuntalaisesta ja hänen hengellisistä tarpeistaan. (Kirkko 2020, 43–44.)

Juha Petterson haastatteli Helsingin alueella nuoriin aikuisiin liittyvistä asioista 15 pappia. Nuoret aikuiset tavataan parhaiten toimitusten kautta, lapsi- ja perhetyössä, oppilaitustyössä, perheneuvonnassa ja musiikkitoiminnassa. Yksittäisistä kirkollisista tapahtumista kiinnostavia olivat kurssit, retriitit ja erityismessut. Haastateltavat miettivät, kelle toimintaa pitäisikään järjestää? Jos nuoret aikuiset ovat kirkosta vieraantuneet, he eivät helposti osallistu, vaikka kiinnostavaa toimintaa olisikin tarjolla. Nuoria aikuisia pitäisi kuulla, mennä heidän keskuuteensa ja järjestää toimintaa heidän ehdoillaan. Nuorissa aikuisissakin on monenlaisia persoonia, toiveita ja tarpeita, heille pitäisi toiminta suunnitella ryhmäkohtaisesti. Haastateltujen pappien tulevaisuuden ”näköynä” oli kirkon jäsenien raju väheneminen (kirkosta eronneet eivät tuo lapsiaan jne.), ellei kirkko näy tulevaisuudessa myönteisemmässä valossa. Suvaitsevaisuuden korostaminen, asiakaslähtöinen ajattelutapa ja jalkautuminen ja verkostoituminen nuorten aikuisten arkitodellisuuden lisäksi lisäisivät tätä positiivista julkisuuskuvaa. (Petterson 2006, 78–82.)

2.2 Nuoret aikuiset kirkon jäseninä

”Nuoret aikuiset” on käsitteenä haasteellinen. Valtiohallinnossa ikäraja on 18–29 vuotta, mutta nykyisessä kulttuurissa ikäraja siirtyy elämäntilanteen mukaan yli 30 vuoden. Kirkon näkökulmasta nuori aikuinen on henkilö, jota nuorisotyö ei enää tavoita. (Hautaho & Tornivaara 2009, 12.)

Kirkon tutkimuskeskuksen tutkimusraporteissakin on eroja nuoren aikuisen käsitteessä. Monikasvoinen kirkko (2008, 153) määrittää ”Nuorista aikuisista puhuttaessa kirkossa tarkoitetaan yleensä 18–29-vuotiaita”, kun taas Urbaani usko. Nuoret aikuiset, usko ja kirkko (2006)-tutkimukseen nuoriksi aikuisiksi laskettiin 20–39-vuotiaat (Halme, Mikkola, Niemelä & Petterson 2006, 9).

Ihmisten omissa mielikuvissa nuori aikuinen on varmasti vielä häilyvämpi käsite. Moni kokee myös käsitteeseen ”nuori aikuinen” kuuluvan muitakin kriteerejä kuin ikä. Se, millaista elämän vaihetta elää, määrittelee monelle sen onko nuori aikuinen.. Seinäjoen seurakunnan nettisivuilla määritellään näin, ”Nuori aikuinen ei ole ensisijaisesti ikäryhmä- vaan elämäntapa- ja maailmankuvamääritelmä. Elämässään paikkaansa etsivä nuori aikuinen on muutoshakuinen, riskejä ottava sekä asioita laajasti tiedostava ja suvaitsevainen” (Seinäjoen seurakunta i.a.) Eri seurakuntien nettisivuja selatessa käy ilmi, että nuoret aikuiset -käsite eri seurakunnissa vaihtelee. Alaikäraja vaihtelee 17 ja 20 välillä, yläikäraja 30–45. Iisalmen seurakunnan nuorten aikuisten projekti on nimeltään 20/40, määrittäen iän.

Vuosina 2006-2009 Kirkkohallitus ja Kirkkopalvelut Ry toteuttivat Nuori aikuinen kirkon jäsenenä -projektin. Projekti tuotti monenlaista tietoa nuorista aikuisista ja yhtenä keskeisenä ajatuksena todetaan, että nuoret aikuiset eivät toimi ja ajattele kaikki samalla tavoin. Valintojen ja näkemysten kirjo ja erilaisten vaihtoehtoisten elämäntapojen ja alakulttuurien kirjo on kasvanut ja yhdistävänä asiana voidaankin nähdä tämän moninaisuuden hyväksyminen ja suvaitsevaisuus. (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 25.)

Kirkko 2020- Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tulevaisuusselonteossa todetaan, etteivät kirkon perinteinen perhekeskeisyys ja kansallinen identiteetti korostaminen enää vetoa nuoriin aikuisiin. Sen sijaan altruistiset, lähimmäisten auttamista ja kaikkien ihmisten hyvinvointia korostavat kristilliset arvot ovat niitä asioita, joita suomalaiset kirkolta eniten odottavat. (Kirkko 2020, 38.)

Tämä tulevaisuusselonteonkin noteeraama tulos saatiin 2007 tutkimuksessa. Suurin osa, 2/3 kaiken ikäisistä suomalaisista toivoo kirkolta sitä, että kirkko ennen kaikkea keskittyisi heikompien ihmisten auttamiseen ja kuuntelisi enemmän jäseniään (Monikasvoisen kirkko 2008, 51).

Suurin osa suomalaisista nuorista aikuisista kuuluu vielä kirkkoon. Kirkkoon kuulutaan tavan ja perinteen vuoksi, vaikkei itseä koetakaan erityisen uskonnolliseksi. Kirkko koetaan positiiviseksi toimijaksi heikompien auttajana ja sellaisessa yhteisössä on luonnollistakin olla jäsenenä. Kirkkoon kuulumista ei ole tarvinnut perustella tai perusteluja miettiä syvemmin.

Osalle nuorista aikuisista kirkon jäsenistä uskonnollisuus on kuitenkin tärkeä asia ja he kokevat olevansa kristittyjä. Kristinuskoon sitoutuneista nuorista on Jenni Hyvösen vuonna 2005 tehdyssä tutkimuksessa ”löydetty” kolme nuoren aikuisen spirituaaliteyppiä (Hyvönen 2006, 84).

Perusluterilainen uskoo vahvasti yksityisellä tasolla, osallistuu perinteiden ketjuun kuulamalla kirkkoon, muttei halua osallistua toimintaan kuin satunnaisesti. Perusluterilainen uskoo vakaasti kristinuskon oppeihin, on tyytyväinen kirkon toimintaan eikä todennäköisesti eroa kirkosta. (Hyvönen 2006, 94–95.)

Herätyskristillisen nuoren aikuisen koko identiteetti jäsentyy pitkälti kristinuskon kautta, kristinuskko on sekä aatepohja että konkreettisesti elämässä näkyvä asia. Seurakuntayhteys ja yhteys kristittyjen ystävien kesken on tärkeää. Näitä ei aina koeta tarpeeksi seurakunnassa, joten yhteyttä haetaan pienemmistä yhteisöistä esim. kristillisestä pienryhmätoiminnasta tai solutoiminnoista. Jeesuksen pelastustyön, oman uskon ja rukouksen korostaminen on ominaista. Näitä ei aina koeta evankelis-luterilaisesta seurakunnasta saavan ja kirkon linjaa kritisoidaan, vaikkakin halutaan pysyä kirkossa. Kotiseurakunta koetaan kuitenkin valtakirkon ulkopuolella, herätyskristillisyyden parissa. (Hyvönen 2006, 95–98.)

Ideologiakriittisellä jäsenellä on yksilöllisiä näkemyksiä kristinuskosta ja sen toteutumisesta sekä voimakasta kritiikkiä kirkkoa kohtaan. Kristinuskkoa tulkitaan tilannesidonnaisesti eikä perinteisiä kristinuskon oppeja korosteta osana omaa kristillistä ideologiaa. Keskeisistä kristinopin kappaleista voi olla hyvinkin yksilöllisiä tulkintoja ja tärkeämpää on kristillisen opin korostaminen etiikassa, maailmassa toimimisessa, ihmisoikeuksissa ja lähimmäisen rakkaudessa. Kristityksi tunnustautuminen merkitsee oman uskonkunnan määrittelyä, johon suhtaudutaan hyvinkin kriittisesti. Ideologiakriittiset nuoret aikuiset saattavat herkästi erota kirkosta, jos eivät koe kirkon edustavan heidän ideologiaansa. (Hyvönen 2006, 98–102.)

2.3 Odotuksia kirkkoa kohtaan ja syitä eroamiseen

Kirkosta eroaa todennäköisimmin nuori aikuinen, mies, kaupunkilainen. Välinpitämättömät uskonnolliset asenteet ja erilainen suhtautuminen kirkkoon ylipäättään ovat taustalla kun nuori aikuinen eroaa kirkosta. Kirkon jäsenyys nähdään yhä enemmän hengellisenä kysymyksenä eikä se ole enää sidoksissa suomalaisuuden tai kunnan kansalaisuuden kanssa, niin kuin vanhemmille. Kirkosta eroavien joukossa uskonnollisesti täysin passiivisia on reilu puolet, nuorista aikuisista kaksi kolmesta. Enemmistö kirkosta eronneista suhtautuu kuitenkin kirkkoon myönteisesti tai neutraalisti, kielteinen kuva on vain joka viidennellä. (Niemelä 2006a, 215.)

Kykenemättömyys sitoutua kirkon sanomaan ja tehtävään tekee monelle kirkon jäsenyyden mahdottomaksi ja älyllisesti epärehelliseksi. Kirkosta eroamisella protestoidaan kirkon homoseksuaaleihin suhtautumista ja naispappeuteen liittyviä kannanottoja, nuoret eroavat koska kirkko on suvaitsematon ja eikä kirkolla ole mitään roolia heidän elämässään. Kirkon suvaitsemattomuus, erityisesti seksuaalivähemmistöjä kohtaan, aiheuttaa myös sen, että vaikka uskoon ja kirkkoon olisi muutoin sitoutunut, kirkko karkottaa epätasa-arvoisella asenteellaan. Kirkolta odotetaan oikeudenmukaisuutta ja ihmisten tasapuolista kohtelua. (Niemelä 2006a, 223–224, 227.)

Kirkosta eroavista noin joka kymmenes lähtee, koska ei koe saaneensa kirkosta oikeanlaista uskonnollista yhteisöä. Moni uskoon tullut on kokenut, ettei ole saanut tukea ja paikkaa oman hengellisyyden hoitamiseen kirkossa. Kirkko on koettu hengellisesti kylmänä ja etäisenä. Tällöin on haettu tukea luterilaisen kirkon ulkopuolelta, esimerkiksi vapaista suunnista. (Niemelä 2006a, 223–225.)

Kirkon jäsenyys on kuulunut perinteisesti suomalaisuuteen. ”Koti, uskonto ja isänmaa”-ajattelutapa on kuulunut vanhemmille ikäpolville. Mitä nuoremasta ikäpolvesta on kyse, sitä heikompi kytkös on. Usko on yksityinen asia, siihen ei tarvita kirkon kaltaista instituutiota. Kirkon tekemä yhteiskunnallinen työ on ollut merkityksellistä myös kirkkoon heikommin sitoutuneiden joukossa, ja tämän ansioista kirkko on pysynyt kansankirkkona. Pysyäkseen kansankirkkona, kirkon täytyy jatkaa laaja-alaista auttamistyötään. Monissa tutkimuksissa, niin Suomessa kuin ulkomaillakin, on todettu ihmisten tarve irtautua uskonnollisesta auktoriteetista ja halu rakentaa oma, itsensä näköinen

elämänkulku. Kirkon pitäisi nyt pystyä vastaamaan tähän kulttuurinmuutokseen ja huomioimaan enemmän miten ihminen elämänsä kokee, perinteiden ja niihin liittyvien velvollisuuksien sijaan. Kirkolta kaivataan yksilöllisyyttä, ihmisten ja heidän vaikeuksiensa kohtaamista ja henkilökohtaisella tasolla kohtaamista. Näiden sijaan kirkon esiintyminen yksiselitteisenä auktoriteettinä vieraannuttaa nuoret aikuiset kirkosta. Kirkko näyttäytyy monelle kylmänä ja kovana totuuden omistajana. Tämä ja kirkon konservatiivisin pieni vähemmistö ajaa ikäryhmän kauas kirkosta. Konservatiivisimmat näkemykset nähdään sisäisesti ristiriitaisina ja kristillisen uskon ytimen vastaisena. (Niemelä 2006a, 230–232.)

Kristillisen tapakulttuurin muutosta Suomessa on selitetty rakennemuutosten, muutto liikkeen ja kaupungistumisen seurauksena tapahtuneella yhteiskunnan moniarvoistumisella. Tutkimusten mukaan tapakristillisyyttä ei ole kuitenkaan murskattu kirkon ulkopuolelta vaan sisäpuolelta. Tapakristillisyyden kyseenalaistaminen ja romuttaminen on pohjautunut pietismiin. Sotien jälkeisinä vuosikymmeninä uskon henkilökohtaisuutta painottaneet teologiset virtaukset ovat omalta osaltaan kiihdyttäneet yhteiskunnallista yksityistymiskehitystä. (Häkkinen 2010, 214.)

Suomalaisessa kirkollisuudessa on historiallisesti korostunut uskon yhteisöllinen ja sosiaalinen luonne. Suomalainen yhteiskunta kuitenkin on muuttunut sirpaleisemmaksi ja monimuotoisemmaksi. Yksilöllisyys korostuu, mutta myös uudenlaista yhteisöllisyyttä kaivataan. Vaikka nuoret aikuiset kaipaavat myös uskonnolta yhteisöllisyyttä, he haluavat itse päättää millaiseen yhteisöön kuuluvat ja kuinka sitoutuneina. Yhteisöllisyyttä ilmennetään eri tavalla, yhteisöt voivat olla netissä, ei tarvita konkreettista yhdessä oloa. Myös kirkossa on huomattu, ettei internet ole pelkkä väline, vaan toimintaympäristö. Uusi yhteisöllisyys on pysyvä ilmiö ja siihen täytyy pystyä vastaamaan. (Häkkinen 2010, 214–220.)

Seurakunnassa toimii paljon aktiivisia nuoria aikuisia ja heidän ja kirkon työntekijöiden asennemaailmansa ovat keskenään samanlaiset, mutta kaukana nuorten aikuisten enemmistöstä. Haasteellista onkin, miten kirkko pystyy tavoittamaan ja tarjoamaan mielekästä toimintaa ja mielekkyyden kokemuksia niille, jotka näistä asennemaailmoista poikkeavat. (Niemelä 2006a, 230–231, Niemelä 2006b, 65.) Joskus seurakunnan aktiivisimmat nuoret ovat niitä, jotka osallistuvat myös herätysliikkeiden ja vapaiden suunti-

en tapahtumiin ja tuovat omat näkökulmansa voimakkaasti myös evankelis-luterilaisen kirkon toimintoihin. ”Seurakunnan omassa kokoavassa toiminnassa olisikin tärkeää huolehtia toiminnan avoimuudesta ja matalasta kynnyksestä sekä tehdä soveltuvin osin yhteistyötä herätysliikkeiden kanssa päällekkäisen tarjonnan sijaan” (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 92).

Monikasvoinen Kirkko sisältää koottua tilastotietoa Suomen evankelis-luterilaisesta kirkosta vuosilta 2004-2007. Mitä kirkossa on kyseisinä vuosina tapahtunut ja mihin suuntaan toiminnoissa ollaan menossa. Teoksessa esitellään mm. monia Gallup Ecclesiastica 2007 kyselytutkimuksen tuloksia. Aineisto on kerätty käyntihaastatteluin vuoden 2007 tammi-helmikuussa otoksen ollessa 1030 henkilöä. (Monikasvoinen kirkko 2008, 9.)

Yksi tutkimuskysymyksistä käsitteli kirkon toimintojen kiinnostavuutta eri ikäryhmissä. Kyselyn mukaan seurakunnan toiminnoista 15–44-vuotiaita kiinnostaa eniten (muut) musiikkitilaisuudet, seuraavaksi gospel-konsertit ja samassa elämäntilanteessa eläville ihmisille suunnattu ryhmätoiminta, vapaaehtoistyön, jumalanpalvelusten ja ihmissuhdekurssien ollessa seuraavia. Myös 45–54-vuotiaille olivat musiikkitilaisuudet kiinnostavimmat, gospel-konsertit ja jumalanpalvelukset seuraavina. 64-vuotiaista ylöspäin jumalanpalvelukset olivat kiinnostavimmat (musiikkitilaisuudet ja ryhmätoiminta seuraavaksi kiinnostavimmat). Heidän ikäryhmässään viiden kiinnostavimman joukkoon nuoremista poiketen nousivat henkilökohtaiset keskustelut seurakunnan työntekijän kanssa. (Monikasvoinen kirkko 2008, 39.)

Monet kirkon perinteiset toimintamuodot ovat menettäneet suosiotaan, erityisesti kaupungeissa. Kuitenkin esimerkiksi lapsityön puolella on vielä monenlaisia mahdollisuuksia. Uskonnollisen kotikasvatuksen kokee saaneensa 57 % 35–49-vuotiaista, 18–24-vuotiaista alle kolmannes. Uskosta lapsille puhuminen on silloin vaikeaa, jos siitä edes haluaa lapsille puhua. (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 77.) Tutkimuksen mukaan monet nuoret vanhemmat haluavat antaa lapsilleen kristillisen kasvatuksen, vaikka eivät itse sellaista olisi saaneetkaan. Lapsen näkökulmaa kunnioittavalle uudentilaiselle uskonnolliselle kasvatukselle on selvä tilaus ja tämän kasvatuksen tukemisessa ovat seurakunnat avainasemassa. Myös opiskelijatyö, varsinkin opiskelupaikkakunnalle muuttavien nuor-

ten vastaanottaminen ja heidän kohtaamisensa on kirkon tulevaisuuden kannalta tärkeää. (Monikasvoinen kirkko 2008, 384–385.)

Parisuhteeseen liittyvät asiat ovat koko ajan läsnä nuorten aikuisten elämässä. Elämän tilanteet vaihtelevat paljon, toisilla on jo pysyvä parisuhde, kenties lapsiakin, toiset elävät yksin, osa omasta halustaan, mutta osa etsii kumppania. Parisuhteen tukemiseen kirkon puolelta suhtauduttiin myönteisesti, varsinkin jos oltiin muutenkin kiinnostuneita seurakunnan toiminnasta. Tutkimuksessa ilmeni, että monelle Helsingissä Kallion kaupungin osassa asuvalle kirkon tukimuodot parisuhteelle olivat tuntemattomia ennen haastattelua. Niihin kuitenkin suhtauduttiin positiivisesti, joskin pienin varauksin kirkon parisuhdekäsitysten takia. Suhtautuminen avoliitossa elämiseen ja samaa sukupuolta olevien parisuhteeseen koettiin asioiksi, jotka etäännyttävät kirkosta. (Siltala 2006, 148, 161.)

Kirkkoon myös liitytään, vaikka se ei olekaan yhtä laajamittaista kuin eroaminen, eikä siitä juuri lehtien palstoilla kirjoitella. Tampereella tutkittiin kirkkoon liittymistä. Tutkimuksessa 60 % kirkkoon aikuisena liittyneistä kertoi syyksi elämänkaarisytyt (kummius, rippikoulu, kirkkohäät, sairaus, kuoleman läheisyys), 33 % henkiset ja hengelliset syyt ja 9 % arkielämän syyt, kuten maahanmuutto ja kirkolta saatu apu (Kauppinen 2008, 174).

3 NUORTEN AIKUISTEN KOHTAAMINEN KIRKOSSA

Nuoriin aikuisiin on alettu enemmän ja enemmän kiinnittää huomioita. Projektit ja työryhmät ovat tuottaneet materiaalia seurakuntien työn helpottamiseksi nuorten aikuisten keskuudessa. Silti seurakuntien toimet nuorten aikuisten tavoittamiseksi vaihtelevat suuresti.

Nuoret aikuiset on eri seurakunnassa jaettu eri työaloille. Nuori aikuinen kirkon jäsenenä -projektissa suurilta seurakunnilta kyseltiin, mihin työalaan nuoret aikuiset heillä kuuluvat. Puolessa seurakunnista nuoret aikuiset kohderyhmä kuului nuorisotyölle, puolessa aikuistyölle tai muille aikuisten kanssa toimiville, perhe-, mies- tai naistyölle. (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 66.)

3.1 Nuorten aikuisten seurakunnallinen kohtaaminen

Vuonna 2007 järjesti 32 %: seurakunnista nuorten aikuisten toimintaa (vuonna 2003 22 %). Toiminnan lisääntyminen ei näkynyt perinteisen ryhmätoiminnan aktivoitumisena, sillä osallistujamäärä neljän vuoden takaiseen verrattuna laski 11 %. Nuorten aikuisten työhön oli tullut virkoja tai määriteltyjä vastuualueita. Yhteistyö oppilaitosten kanssa lisääntyi. Seurakunnissa ilmoitettiin olevan nuorten aikuisten työn pastori (tai vastaava), kymmenessä seurakunnassa kokoaikaisesti, 15 seurakunnassa osa-aikaisesti. 245 seurakunnassa koordinointi oli yhdistetty muun työntekijän tehtäviin ja 200 seurakunnassa nuorten aikuisten työtä ei osoitetusti koordinoitunut kukaan. (Monikasvoinen kirkko 2008, 154.)

Vuoden 2006 toukokuussa Nuori aikuinen kirkon jäsenenä -projektin ohjausryhmässä Urpo Kivikari kritisoi kirkon nuoria aikuisia väheksyvää asennetta. Pitämässään alustuksessa ”Nuoret aikuiset ja kirkon tulevaisuus” Kivikari totesi nuorten aikuisten olevan kansankirkon tulevaisuuden kannalta avainasemassa ja silti ryhmän olevan laiminlyöty. Ainoana kontaktina voi rippikoulun jälkeen olla hautajaisvieraan rooli. Kontaktin puute kirkkoon ja seurakuntaan johtaa etääntymiseen ja kenties eroamiseen. Seurakuntien yritys paikata tilannetta määräämällä ”joku” työntekijä sivutyönään nuorten aikuisten ta-

pahtumien järjestämiseen on epäonnistunut. Tapahtuma voi olla ”menestys”, osallistujia on ja kenties media näkyvyyttäkin. Tässä piilee itsepetoksen vaara. Mutta onko saatu uusia ihmisiä kiinnostumaan, niitä eroamisuhan alla olevia mukaan? Tuskin. Toimintaan osallistuu ne, jotka osallistuisivat muutenkin. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.c)

Yhteistyö ja resurssien yhdistäminen ovat olennaisen tärkeitä pyrittäessä ihmisten tavoittamiseen ja kysyntään vastaamiseen. Hauta-ahon ja Tornivaaran (2009, 80) mukaan nuorten aikuisten kohdalla se on erityisen tärkeää, ”tarvitaan yhteistä ideointia, tiimityötä ja toimintaresursseja, jotka on mitoitettu oikein tavoitteisiin ja kohderyhmän vaatavuuteen nähden”. Nuorten aikuisten tavoittaminen on haasteellista.

Helsingissä nuoriin aikuisiin liittyen haastateltujen pappien palautteessa kirkon johtoa kohtaan nousi kritiikkiä saamattomuudesta ja todellisuuden tajun puutteesta. On asetettu tavoitteita, muttei ole annettu keinoja. Yhteistyötä, joukkuehenkeä ja keskustelua työn tavoitteista ja sisällöstä tarvitaan enemmän, resurssien ollessa vähenemässä. Seurakunnissakin toimitaan omalla tyylillä, eri tavalla ajattelevien on vaikea sitoutua yhteisiin tavoitteisiin. Vanhasta tottumuksesta järjestetään samoja piirejä eikä nähdä, että nuoret aikuiset etääntyvät kirkosta, koska pidetään konservatiivisesti kiinni vanhasta. Kirkon pitäisi muuttua ja näkyä julkisuudessa nuorten kannalta myönteisemmin. Käytännössä tämä tarkoittaisi suvaitsevaisuuden korostamista kirkon sanomassa. (Pettersson 2006, 80–82)

Nuori aikuinen kirkon jäsenenä-projekti (2006–2009) tuotti monenlaisia tietoa ja materiaalia nuorten aikuisten kohtaamiseen ja huomioimiseen. Tuloksia ja ideoita on koottu Kirkko ja nuoret aikuiset -sivustolle. Sivuille on koottu toimintamalleja, joita kannattaa seurakunnissa hyödyntää ja monet hyödyntävätkin. Sivustolta löytyy mm. malleja uudensuomalaisiin messuihin. Sivustolla on myös materiaalia parisuhteen tukemiseen liittyvään Virtaa välillämme -ohjelmaan, Kirkon ulkomaanavun Changemaker-vapaaehtoistyöhön, aikuiseen uskoon liittyvään Katekumenaattiin, oppilaitostyöhön sekä Hengellinen elämä verkossa -hankkeeseen liittyen. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.c)

Monissa suuremmissa seurakunnissa nuorille aikuisille on omat sivustot. Tutustuessani näihin sivustoihin havaitsin, että monissa seurakunnissa hyödynnetään Nuori aikuinen

kirkon jäsenenä –projektin tuloksia monin tavoin. Sivuilla on tapahtumatietojen lisäksi mahdollisuudet keskusteluun, kommentointiin ja blogi-kirjoituksia. Nuorten (aikuisten) omia www-sivuja ovat mm. Oulun seurakunnassa elossa.fi, Jyväskylän Kuokkalassa parikalaa.net, Tampereella uusiverso.fi, Kuopiossa Yhteishenki.fi (oppilaitostyö) sekä Pirkkalassa Seuris.fi. Sosiaalisen median käyttö näytti myös olevan tärkeä osa monessa seurakunnassa, seurakuntien www-sivuilta löytyi linkkejä Facebookin monenlaisiin nuorten aikuisten ryhmiin.

Varsinkin suurempien seurakuntien sivuihin tutustuessani huomasin, että oppilaitostyötä tehdään paljon. Nuorten aikuisten pappeja on useissa seurakunnissa. Toiminta näissä seurakunnassa on säännöllistä. Kokoonnutaan erilaisiin raamattu-, rukous- ja keskustelupiireihin, gospel- ym. lauluiltoihin sekä ylistystansseihin ja gospel-lattareihin. Myös hengellisen kasvun ryhmiä monessa eri muodossa on tarjolla, Alfa- ja Aalef- kursseja, Usko tai älä- ryhmiä jne. Seurakunnilla on nuorten aikuisten kohtaamispaikkoja, joissa järjestetään keskusteluja, peli-iltoja ja konsertteja. Monenlaisten harrasteiden merkeissä tavataan myös, mm. kuntosali-iltoja, (lenkki)saunailtoja, elokuvailtoja ja erilaisia ilmaistaidon ja draamaryhmiä. Aamuhartauksia ja iltamessuja nimenomaan tälle kohderyhmälle sekä hiljaisuuden ja hiljentymisen mahdollisuuksia vesperin/retriitin ja Taizemessujen kautta. Monenlaisia muunnelmia hiljentymisen, musiikin ja keskustelun tapahtumista on tarjolla eri seurakunnissa. Varikko-, pop-, Tuomas- ja gospelmessut sekä erilaiset konsertit (jazz, gospel jne.) vetävät monessa seurakunnassa nuoria aikuisia mukaan toimintaan. Ihmissuhteita tuetaan mm. Parisuhteen palikat ym. parisuhdekursseilla ja yksinhuoltajille, yksinäisille ja keskusteluapua tarvitseville on monenlaisia ryhmiä tai yksilöllistä kohtaamista tarjolla.

Olennaista toimivuuden kannalta on tiedotus ja näkyvyys, toimivat www-sivut takaavat tämän. Viestinnän merkitystä nuorten aikuisten parissa tehtävässä työssä on vaikea yliarvioida. Nuoret aikuiset ovat eläneet jatkuvan markkinointiviestinnän keskellä: he ovat oppineet löytämään itseään kiinnostavan tarjonnasta ja he suhtautuvat eri lähteisiin kriittisesti. Viesti on yksinkertainen: se, mikä ei ole mediassa, ei ole olemassa (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 150).

Näiden nuorten aikuisten kannalta netissä hyvin näkyvien ja toimivien seurakuntien ohella kuitenkin on paljon seurakuntia, joissa nuoria aikuisia ei ole noteerattu millään tavalla. Ainakaan nettisivuilla ei löydy sanaakaan nuorista aikuisista.

Lapsi- ja nuorisotyön kautta kohdataan toimintoihin osallistuvien lasten vanhempia. He vaikuttavat mieltävän itsensä seurakunnan toiminnoissa enemmän äidiksi/isäksi kuin nuoreksi aikuiseksi, vaikka ikänsä puolesta tähän joukkoon kuuluisivatkin. Perheiden toiminnot eivät olekaan yleensä seurakunnissa nuorten aikuisten areenoilla esillä, vaan lapsi- ja nuorisotyön. Tämä on silti tärkeä osa nuorten aikuisten kohtaamista. Luonteva kontakti seurakuntaan on olemassa ja kirkolla on merkityksellistä annettavaa tässä elämäntilanteessa. Lasten vanhempien säännöllisten kokoontumisten pohjalle voisi rakentaa yhteyttä seurakunnan muihin toimintamuotoihin. (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 89)

Kasvatukseen liittyvä työ seurakunnissa kohtaa koko perhettä, ainakin tämä on toiminnan lähtökohta. Tarvitaan työalojen välistä yhteistyötä. Vihdin seurakunnassa on menty vielä pidemmälle, siellä tehdään yhteistä työtä. Kehittämistyön tuloksena poistettiin työalojen rajat kasvatuksen alalta kokonaan pois. Lapsityö, tyttö- ja poikatyö sekä nuorisotyö toteuttavat kasvatuksen hankkeita yhtenä suurena tiiminä. Yhteisen työn taustalla on ollut tarve tukea perheen osallisuutta. (Kaartinen-Koutaniemi 2010, 5-7)

3.2 Nuorten aikuisten kohtaaminen Iisalmen seurakunnassa

Iisalmen seurakunta kuuluu Kuopion hiippakuntaan ja Iisalmen rovastikuntaan. Vuoden 2011 alusta se on myös ollut osa Ylä-Savon seurakuntayhtymää yhdessä Lapinlahden, Sonkajärven, Varpaisjärven ja Pielaveden seurakuntien kanssa.

Vuodenvaihteessa 2009-2010 Iisalmissa oli 22 167 asukasta ja heistä kirkkoon kuului 86,5 % eli 19 175 henkilöä. Vuoden 2010 lopussa kirkon jäseniä oli 18 908 (liittyneitä 39 ja eronneita 264). (Suomen evankelis-luterilainen seurakunta i.a.a). Suunta on koko ajan alaspäin, eroamisia tapahtuu enemmän kuin liittymisiä.

Iisalmen seurakunnassa tehdään yleisen seurakuntatyön lisäksi lapsi-, nuoriso-, aikuis-, diakonia-, musiikki- ja lähetystyötä sekä sairaalasielunhoitoa. Seurakunnalla ei ole ollut erityistä työalaa nuoria aikuisia tavoittamaan, vaan kaikkien työalojen kautta heitä on kohdattu. Tämä kohtaaminen on ollut osittain satunnaista ja suunnittelematonta, osin hyvinkin tavoitteellista. Yhteistyötä työalojen välillä on ollut melkoisen vähän, vaikka se olisi tärkeää juuri nuoria aikuisia kohdattaessa. Työalojen rajat ovat selkeät ja tiukat, niin kuin koko kirkossa, johtuen tiukasta ikään perustuvasta tehtäväjaottelusta. Nuorten aikuisten kohdalla työalojen asiantuntemus pitäisi koota yhteiseen keskusteluun ja ideointiin ja rakentaa sille pohjalle. Tämän takia Iisalmessakin suunnitelma ”Nuorten aikuisten parempaan kohtaamiseen” täytyy aloittaa alkukartoituksella todellisuudesta. Missä toiminnoissa nuoria aikuisia kohdataan ja kuka kohtaa? Näistä kohtaamisista ja kokemuksista on työntekijöille muodostunut kuva, miten pitäisi kohdata ja minkälaisen toiminnan kautta.

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

4.1 Tutkimuksen taustaa ja tavoitteet

Syksyllä 2010 Iisalmen seurakunnassa aloitti uusi kirkkoherra, joka oli huomannut nuoret aikuiset kohderyhmäksi, joka on jäänyt ”jalkoihin”. Tilanteen korjaamiseksi hän nimesi papin määräaikaiseen 20/40-projektiin, jossa olisi tarkoitus kiinnittää huomio ko. ikäryhmän tarpeisiin seurakunnan tarjonnassa. Projektin pohjaksi hän halusi kuitenkin selvityksen mitä toimintaa seurakunnassa tälle kohderyhmälle jo on ja mitä muissa seurakunnissa tehdään.

Opinnäytetyön tarkoituksena on tuottaa taustamateriaalia, Nuorten aikuisten laadukkaampaa kohtaamista varten. Nykyistä toimintaa ja toiveita tulevasta selvitettiin kahdella kyselyllä; yksi seurakunnan työntekijöille ja toinen seurakuntalaisille. Nuoriin aikuisiin kohdistuvista tutkimuksista ja tutkimustuloksista etsittiin vastauksia siihen, mikä nuorille aikuisille on merkityksellistä, mikä pitää kirkossa kiinni ja millainen toiminta kiinnostaa. Muiden seurakuntien www-sivuihin tutustumalla etsittiin esimerkkejä mitä nuorten aikuisten toiminta voi olla.

Tutkimuksen tarkoituksena on kartoittaa, millaista toimintaa Iisalmen seurakunnalla on 20/40-vuotiaille sekä mitä odotuksia ja toiveita tällä ikäryhmällä on seurakuntaa kohtaan. Tavoitteena on selvittää, vastaako Iisalmen seurakunnan nykyinen tarjonta 20–40-vuotiaiden toiveita. Mitä pitäisi tehdä toisin?

Tavoitteena on selvittää

1) Mitä toimintaa seurakunnan eri työaloilla on 20–40-vuotiaille?

2) Minkälaista toimintaa pitäisi tarjolla olla

- työntekijöiden mielestä

- seurakuntalaisten mielestä

3) Mitä seurakunnassa pitää tehdä toisin, jotta 20–40-vuotiaat tulisivat kohdatuksi laadukkaammin?

4.2 Aikataulu ja aineiston keruu

Joulukuun 2010 alussa palaverissa luotiin alustava aikataulu. Työaloille lähetettiin kysely sähköpostilla 18.1 ja vastaukset pyydettiin perjantaiksi 4.2 mennessä. Osa vastauksista palautui 11.2. Työntekijöiltä kysyttiin todellisuutta eli millaisessa toiminnassa he kohtaavat 20–40-vuotiaita sekä ”villejä unelmia”, ajatuksia, millaista toimintaa pitäisi olla tarjolla. Vastausten pohjalta laadittiin seurakuntalaisille kysely heidän osallistumisestaan seurakunnan toimintoihin ja siitä, mitä he kaipaavat seurakunnalta. Kysely tehtiin sekä paperiversiona jaettavaksi eri tapahtumien yhteydessä ja kohtaamispaikka Porstuaan että sähköisenä www-sivuille. Paperille tehty kysely oli käytössä 13.2 alkaen ja sähköinen kysely 22.2 alkaen. Vastausaikaa annettiin 25.3 asti.

Koska määräaikaan mennessä vastauksia näytti tulevan vähän, annettiin viikolla 11 kyselylomakkeita päivä- ja perhekerhojen ohjaajien jaettavaksi lasten vanhemmille. Kerholaisten vanhemmille jaettiin n. 200 lomaketta. Vastausaikaa myös jatkettiin 3.4 asti.

Työalojen vastatauksista poimittiin toimintamuodot, joissa työntekijät kohtaavat nuoria aikuisia sekä villit unelmat ja ne teemoiteltiin, jotta saatiin seurakuntalaisille tarkoitettuun kyselyyn valmiita vastausvaihtoehtoja. Seurakuntalaisten kyselyssä yhteystietojen (vapaaehtoinen) lisäksi kysyttiin monivalintakysymyksenä sukupuolta ja ikää. Varsinaiset asiakysymykset mihin on osallistunut ja millaista toimintaa seurakunnalta kaipaa, tehtiin strukturoidun ja avoimen kysymyksen välimuotona. Valmiiden vastausvaihtoehtojen lisäksi tarjottiin avoin kysymys, johon sai täydentää vastausta (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2002, 186). Varsinkin toiveiden esittämiseen se oli ehdottoman tarpeen. Avoimena kysymyksenä annettiin vielä mahdollisuus kertoa muita terveisiä seurakunnalle.

Nuoret aikuiset ovat vaikeasti tavoitettavissa perinteisin keinoin ja yhdeksi tehtävän ongelmaksi huomattiin heti alkuun, miten ko. kohderyhmää pitäisi lähestyä, että vastauksia saataisiin. Vuonna 2008 Iisalmen seurakunnan aikuistyö kutsui kaikkia sinä vuonna 20 vuotta täyttäneitä suunnittelemaan toimintaa nuorille aikuisille. Kutsu lähetettiin henkilökohtaisesti kirjeenä, eikä yhtään ilmoittautunutta tai edes asiasta lisätietoja haunnutta ilmaantunut. Samanlaisia kokemuksia on ollut muuallakin. Helsingin kolmessa

seurakunnassa nuoria aikuisia lähestyttiin 3800 henkilökohtaisella kirjeellä, niiden avulla kirkkoon saatiin seitsemän ihmistä.

4.3 Kysely Iisalmen seurakunnan työntekijöille

Tammikuussa 2011 lähetettiin kysely saatekirjeineen työaloille. Lähetystyölle, lapsityölle, nuorisotyölle, aikuistyölle, diakoniatyölle, sairaalasielunhoidolle ja musiikkityölle lähetettiin kolme kysymystä sisältänyt kyselylomake (liite 1), joka pyydettiin työntekijöiden yhteistyössä täyttämään ja palauttamaan paperiversiona tai sähköisesti täytettynä.

4.4 Kysely seurakunnan nuorille aikuisille

Ennen kyselyjen laatimista pyydettiin 22.1.2011 ilmestyneessä seurakuntaliitteessä (Iisalmen kaupunkilehden välissä) nuoria aikuisia antamaan palautetta seurakunnan tarjonnasta ja omista toiveista. Artikkelissa kerrottiin keväällä toteutuvasta kyselystä ja kerrottiin mahdollisuus palautteenantoon myös sähköpostilla tai Iisalmen seurakunnan tai kohtaamispaikka Porstuan www- sivujen palautesivun kautta.

Työalojen vastattua kyselyyn ja myös eri seurakuntien tarjontaan tutustumisen jälkeen laadittiin kysely seurakuntalaisille. Kysely (liite 2) tehtiin paperiversiona, jotta se voitaisiin viedä eri tapahtumiin ja eri tiloihin, missä nuoria aikuisia oletettavasti voisi tavata. Lomakkeita vietiin palautelaatikon kanssa Kirkko auki koko päivän-tapahtumaan 13.2, kohtaamispaikka Porstuaan sekä jaettiin päivä- ja perhekerholaisten mukana kohteihin.

Nuorten aikuisten kiinnostus internetiin huomioitiin myös ja laadittiin google-pohjainen sähköinen kyselylomake, joka lisättiin Iisalmen seurakunnan ja kohtaamispaikka Porstuan www-sivuille. Mainos kyselystä laitettiin erikseen nettisivujen etusivulle. Kyselyä mainostettiin myös ilmoitustauluilla ja esimerkiksi oppilaitoksille laitettiin pyyntö ilmoituksen esille laittamisesta.

Nettiversioon kyselystä lisättiin kaksi kysymystä, avoin kysymys ”haluan että minuun otetaan yhteyttä seurakunnasta” sekä monivalintakysymys Iisalmessa asumiseen ja opiskeluun liittyen, jotta nähtäisiin kuinka paljon nettivastaaajista oli opiskelijoita ja olivatko he paikkakuntalaisia. Sillä saattaisi olla merkitystä, jos opiskelijatyöhön nuorten aikuisten kohtaamissuunnitelmassa päädyttäisiin.

5 TULOKSET

Seurakunnan työntekijöiden vastaamat nykyiset toiminnot ja toiveet teemoiteltiin ja saatiin kuva tämän hetken tilanteesta Iisalmen seurakunnassa. Teemoja hyödynnettiin kyselyssä, joka tehtiin seurakuntalaisille.

5.1 Työntekijöiden vastaukset

Lähetystyo ja sairaalasielunhoito ovat yhden työntekijän työaloja, joten niistä vastaukset olivat yksin kirjoitettuja, kuten myös työntekijämuutoksessa olevan aikuistyön. Diakoniatyön kuusi työntekijää ja lapsityön seitsemän työntekijää olivat kokoontuneet tiimeinä miettimään asioita, ja he antoivat vastauksensa tiimeinä. Molempien tiimien vastaukset olivat paperiversiona. Nuorisotyössä vastauksia oli kirjattu yksin, ja johtava työntekijä liitti vastaukset samalle lomakkeelle ja lähetti sähköisesti. Musiikkityön vastaukset antoi yksi työntekijä koko työalan puolesta. Vastausten laajuus vaihteli, mutta kaikki työalat vastasivat jotakin ainakin kysymykseen, missä he kohtaavat nuoria aikuisia.

5.1.1 Millaisissa toiminnoissa nuoria aikuisia kohdataan?

Työntekijät kertoivat vastauksissaan arkitodellisuudesta eli millaisissa tapahtumissa ja yhteyksissä he kohtaavat nuoria aikuisia. Nuoria aikuisia kohdataan erilaisissa jumalanpalveluksissa, kinkereissä, konserteissa ja kirkollisissa toimituksissa, joissa työntekijöinä usein pappi ja muiden työalojen edustajia. Myös erilaisiin julistustilaisuuksiin, joissa vierailevia puhujia, osallistuu nuoria aikuisia. Lapsi- ja nuorisotyö kohtaa nuoria aikuisia järjestäessään päivä-, perhe- ja nuorten kerhoja sekä perheiden tapahtumissa, leireillä, retkillä ja matkoilla. Myös vanhempainvartit ja vanhempainillat sekä kasvatukseen liittyvät luennot tavoittavat tätä ikäryhmää. Kouluissa tehtävä työ, mm. koulujen teemapäivät ja aamunavaukset sekä rippikoulutyö, ovat osa nuorisotyötä, jossa kohdataan nuoria aikuisia. Nuorisotyössä kohderyhmää tavoitetaan ja palvellaan myös Facebookissa ja toimivilla www-sivuilla.

Diakonia kohtaa nuoria aikuisia omissa erityisryhmissään, vammais-, päihde-, vankilatyössä sekä työttömien ja maahanmuuttajien kanssa tehtävässä työssä, erilaisissa elämänkriiseissä olevia ihmisiä yksilötyössä sekä suru- ja omaisryhmissä. Sairaalasielunhoidossa kohdataan potilaita, hoitajia ja opiskelijoita erilaisissa keskusteluryhmissä sekä työnohjauksessa ja muissa koulutuksellisissa tilanteissa. Vapaaehtoistyötä nuoret aikuiset tekevät kaikilla työaloilla. Draamaryhmässä, katupäivystyksessä, kuoroissa ja Lähetyskirpussa on nuoria aikuisia aktiivisesti mukana vapaaehtoistyössä. Avointen ovien toimintaa tarjoavat Kellari, kohtaamispaikka Porstua, Lasten pysäkki Porstuassa sekä kaksi kertaa vuoteen toteutuva Kirkko auki koko päivän-tapahtuma. Näissä kaikissa kohdataan myös nuoria aikuisia. Erilaisia vertaisryhmiä, joihin nuoria aikuisia osallistuu, järjestetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Aikuistyöllä toimii erilaisia rukous- ja raamattupiirejä, joihin osallistuu myös nuoria aikuisia, vaikka suurin osa jäsenistä onkin iäkkäämpää väkeä. Sama tilanne on lähetyspiireissä.

5.1.2 Millaista toimintaa nuorille aikuisille pitäisi tarjota?

Työalojen toiveet eli villit unelmat nuorten aikuisten toiminnoista teemoiteltiin, sillä työaloilla oli paljon samansuuntaisia toiveita, pienin eroavaisuuksin. Näiden pohjalta muutamien tarkennuksin ja muutoksin laadittiin lista seurakuntalaisten kyselyyn.

Työalojen vastauksissa nousi esiin uudenlaisten kokoontumisten ja yhdessä olon mahdollisuuden tarjoaminen. Näihin tarvittaisiin yhteiset hyvät tilat, joissa olisi avoimet ovet ja mahdollisuus osallistua toimintaan (esim. pelata pingistä tai biljardia) tai vain viettää aikaa. Uudenlaisten elämysten tarjoamista erilaisten liikuntamuotojen ja muiden aktiviteettien muodossa kaivattiin: patikointia ja seinäkiipeilyä, israelilaisia tansseja ja gospel-lattareita, tietokilpailuja ja kokki-iltoja. Lisäksi haluttiin kutsuiltoja, esimerkiksi synttärikutsuja henkilökohtaisella kutsulla kutsuttuna, kyseisenä vuonna 20-, 30-, 40-vuotta täyttävälle.

Avoliittotyöhön ja parisuhteiden tukemiseen koettiin tarvetta. Erilaiset parisuhdekurssit, -illat, -leirit toivottiin tarjontaan mukaan. Samoin toivottiin erilaisia vertaisryhmiä yksinäisten, murrosikäisten lasten vanhempien, nuorten naisten jne. tueksi.

Retkiä ja leirejä haluttiin tarjota sekä yksinäisille ihmisille, lapsiperheille ja lapsettomille pariskunnille että pelkästään lapsille tai pelkästään vanhemmille. Retkikohteiksi ehdotettiin mm. vaelluksia Lappiin tai matkaa ”Jeesuksen jalanjäljille”.

Jumalanpalveluksiin työntekijät kaipasivat vaihtelua: erilaisia messuja, rakenteeltaan väljempiä ja kestoaltaan lyhyempiä. Musiikkitoiminnan, esimerkiksi erilaisten yhteislaulutilaisuuksien, uskottiin myös kutsuvan nuoria aikuisia. Näissä tilaisuuksissa laulettiin esimerkiksi tilkkutäkkilauluja tai punaisen laulukirjan veisuja. Seurakunnan omalle Tuomaskuorolle uskottiin löytyvän kiinnostusta. Myös konsertit (esim. Samuli Edelman, Jippu, Jaakko Löytty jne.) torilla, Irkkupubissa, Olohuoneessa tai virsikaraoken uskottiin kiinnostavan nuoria aikuisia.

Oppilaitospastoria toivottiin sekä laajempaa yhteistyötä 2. asteen oppilaitosten kanssa. Koulut ja opiskelijat haluttaisiin myös mukaan toiminnan suunnitteluun.

Hengellisyteen ja uskon esiintuomiseen toivottiin suvaitsevaisuutta ja raikkautta ja hengellisyden tuomista tähän päivää. Arjen hengellisyttä ja ”Raikkaalla tavalla Raamattua-iltoja” kaivattiin seurakuntaan, toisaalta myös alfakurssia kristinuskon perusasioista. Joku totesi ”kaikki alkaa rukouksesta ja tarvitaan mahdollisuus tulla vanhanaikaisesti uskoon”.

Työntekijöiltä pyydettiin vielä muita aiheeseen liittyviä kommentteja. Toimintojen toivottiin olevan/pysyvän ilmaisina, jos nuoria aikuisia halutaan toimintoihin mukaan. Esiin nostettiin myös nykyinen työikäisten toiminta, josta ainakin nimi harhaanjohtavana haluttiin muuttaa. Toivottiin ”oikeaa” työikäisten toimintaa. Kohderyhmä (jonka toivottiin olevan 17–40v., 20/40 sijaan) pyydettiin pitämään mielessä kaikessa toiminnan suunnittelussa. Kommenteissa toivottiin myös yhteistyötä eri järjestöjen kanssa avoimemmaksi ja tiiviimmäksi ja myös työalojen tietotaidon ja koko henkilökunnan erilaisen osaamisen hyödyntämistä työalarajoista riippumatta. Myös vapaaehtoisten mukaan tulo aiempaa voimakkaammin nähtiin toivottavaksi asiaksi. Avoimuutta, suvaitsevaisuutta ja toisten kunnioittamista kaivattiin työyhteisöön ja työhön.

5.2 Seurakunnan nuorten aikuisten vastaukset

Vastauksia seurakuntalaisilta saatiin yhteensä 69 kpl. Vastaaajista naisia oli 59 ja miehiä 10. Kyselyyn vastasi netissä olleen kyselyn kautta vain yhdeksän henkilöä. Kohtaamispaikka Porstuan ja Kirkko auki koko päivän-tapahtuman kautta ja muissa yhteyksissä vastauksia saatiin 24:ltä henkilöltä. Eniten vastauksia (36) tuli lapsityön jakaessa kyselyjä perhe- ja päiväkerhoissa. Suurin osa vastaajista oli 31-35v. naisia. Miesvastaajista suurin osa osallistui kyselyyn Porstuassa. (taulukko 1)

Vastaaajien ikää, sukupuolta ja mitä kautta kyselyyn on vastattu, on tietoisesti taulukoitu tarkkaan. Erittelemällä vastaajien iän ja sukupuolen lisäksi se, mitä kautta he kyselyyn vastasivat, helpotettiin, vertailua. Näin saisi myös muodostettua kuva, kuinka paljon eri vastauskanavat loppujen lopuksi osallistumiseen ja toiveisiin vaikuttaa. Ymmärrettävästi päivä- ja perhekerhojen kautta vastanneiden näkökulma voi olla erilainen kuin muilla. He ovat vastanneet kyselyyn lasten vanhempina, jolloin myös toiveissa ja tarpeissa korostuu toiminta lapsille, mikä on siinä elämäntilanteessa luonnollista. Heitä on vastaajista hieman yli puolet.

TAULUKKO 1. Kyselyyn vastanneiden ikä- ja sukupuolijakauma

	Netissä vastanneet (9)		Porstuassa tai tapahtumissa vastanneet (24)		Päivä- ym. kerhojen kautta vastanneet (36)		yht. (69)
	naiset	miehet	naiset	miehet	naiset	miehet	
ikä							
18-20	1	-	1	-	-		2
21-25	2	-	3	4	3		12
26-30	4	-	1	2	6		13
31-35	-	-	7	-	18	1	26
36-40	1	1	-	1	6		9
yli 40	-	-	4	1	2		7
Yht. n/m	8	1	16	8	35	1	
Yhteensä	9		24		36		69

Seuraavassa taulukossa käy ilmi vastanneiden osallistuminen seurakunnan toimintoihin edellisen 12 kk aikana. Päivä- tai perhekerhoon oli osallistunut 42, kirkollisessa toimituksessa mukana oli ollut 36, jumalanpalvelukseen osallistunut 27 ja perheiden tapahtumiin 21 kaikista vastaajista. Kirkkokonserttiin oli osallistunut 17.

Jos katsotaan vain netin tai Porstuun (tai tapahtumien) kautta vastanneita, eniten on osallistuttu jumalanpalveluksiin, seuraavaksi eniten kirkkokonsertteihin ja kolmanneksi kirkollisiin toimituksiin. Näistäkin vastaajista osa oli osallistunut kerhoihin ja perheiden tapahtumiin.

Vähiten oli osallistuttu raamattu- ja lähetyspiireihin tai vastaaviin (3), kuoro- ja musiikkitoimintaan ja seurakunnan koulutuksiin (2), nuorten kerhoihin ja erilaisiin ryhmiin (1). Rippikouluun liittyviin tapahtumiin osallistuneita ja diakoniatyöltä apua hakeneita, sekä avoimien ovien tapahtumiin osallistujia oli viisi vastaajaa.

TAULUKKO 2. Mihin seurakunnan toimintoihin olet (tai lapsesi on) osallistunut viimeisen 12 kk aikana?

Seurakunnan toimintamuoto	Netissä vastanneet (9)	Porstuassa tai tapahtumissa vastanneet (24)	Päivä- ym. kerhoissa vastanneet (36)	Yht. 69 vastaajaa
Kirkolliset toimitukset	5	3	28	36
Jumalanpalvelukset	6	10	11	27
Kirkkokonsertti	4	8	5	17
Raamattu,- lähetys,- ym. piirit	-	2	1	3
Kuoro –tai musiikkitoiminta	1	1	-	2
Päivä- ja perhekerhot	3	3	36	42
Perheiden tapahtumat	3	1	17	21
Rippikoulu ja siihen liittyvät tapahtumat	-	1	4	5
Nuorten kerhot	1	-	1	2
Retket tai leirit	2	1	5	8
Avoimet ovet –tapahtuma	-	2	3	5
Vanhempainillat tai –vartit	-	-	11	11
Erilaiset ryhmät (keskustelu-, suru,-vertais-)	-	1	-	1
Srk.n järjestämä luento tai koulutus	2	-	-	2
Diakoniatyö (keskustelu tai taloudellinen apu)	2	2	2	6
Vapaaehtoistyöntekijänä	1	3	3	7

Kyselyssä annettuun vaihtoehtoon, muuhun, vastattiin: Satupäivä Porstuassa, retket Pysäkin kautta, seurakunnan järjestämä pikkujoulu, vauvakutsut, ehtoollisella käynti,

Porstuan lapsiparkki ja satupäivä, edellisellä paikkakunnalla musiikki- ja nuorten iltoihin, pyhäkoulu sekä harjoittelu ja projektiopinnot.

Taulukosta 3 ilmenee, että eniten seurakunnalta kaivataan perheille suunnattuja tapahtumia, retkiä ja matkoja sekä kasvatuksen ja parisuhteen tukemista. Myös toiminta kiinnostaa, sillä seuraavaksi eniten kaivataan leirejä ja uudenlaisia elämyksiä toisten kanssa. Jos taas tarkastellaan vain netissä ja Porstuan ym. kautta vastanneita, parisuhteen tukeminen on ykkösenä, retkien ja matkojen sekä perheiden tapahtumien ollessa seuraavat.

TAULUKKO 3. Mitä kaipaavat kotiseurakunnaltasi?

Mitä kaipaavat kotiseurakunnaltasi?	Netissä vastanneet (9)	Porstuassa tai tapaht. vastanneet (24)	Päivä- ym. kerhoissa vastanneet (36)	Yht. 69 vastaajaa
Perheille tarkoitettuja tapahtumia	3	7	29	38
Kasvatukseen liittyviä tapahtumia, luentoja tms	3	2	13	18
Parisuhteen tai avioliiton tukemiseen liittyviä tapahtumia	4	13	10	27
Tapahtumia lapsettomille pariskunnille	2	2	-	4
Tapahtumia yksinasuville tai yksinäisille	3	4	3	10
Raamattu- tai rukousiltoja	-	3	-	3
Erilaisia messuja	2	2	-	4
Arjen hengellisyyttä ja Raamattua uudella raikkaalla tavalla	-	-	1	1
Lauluiltoja	2	4	3	10
Israelilaiset tanssit, gospel-lattarit ym	-	-	-	-
Avointen ovien toimintaa, tilat joihin kokoontua	5	-	1	6
Toiminnallisia tapahtumia	4	4	3	11
Retkiä ja matkoja	7	5	10	22
Leirejä	3	6	9	18
Uudenlaisia elämyksiä toisen kanssa	5	3	20	18
Uudenlaisia kokoontumisia	4	-	2	6
Tukea erilaisissa elämäntilanteissa	2	4	6	12
Mahd. toimia vapaaehtoistyössä	3	3	1	7
Opiskelijoiden huomioiminen	2	1	-	3

Vastauksissa avoimeen kysymykseen toivottiin mm. parisuhteen hoitokurssia, johon on matala kynnyksellä osallistua. Kurssi, johon voisi osallistua ilman, että on jo ongelmia. Myös nuorten aikuisten omia ryhmiä toivottiin. Koettiin, että lapsille, nuorille ja aikuisille on omat juttunsa, nuorille aikuisille ei ole mitään tarjolla. Nettivastaajien kommentit kertovat tästä kokemuksesta.

Olisi mukava, että meillekin olisi jotain. Ehdottomasti tulisin mukaan!

Järjestetään sitten mitä tahansa meille väliinputoajille, olen mukana!

Nykyisen toiminnan koettiin olevan vain vanhemmille tarkoitettu. Ei uskalleta osallistua, kun ajatellaan niissä olevan vain vanhoja ihmisiä. Nuorille aikuisille tarkoitettua toiminnasta toivottiinkin selkeää tiedostusta, jo toiminnan esittelyssä ja mahdollisessa kutsussa/ilmoituksessa pitäisi selkeästi kohdentaa nuorille aikuisille.

Vastauksissa toivottiin monenlaista musiikkitoimintaa, orkesteri-toimintaa ja esimerkiksi säännöllisiä gospel-iltoja, joissa voisi olla mukana soittamassa. Toivottiin myös klassisen musiikin iltoja ja erilaisia konsertteja.

...mutta ei ”mummokonsertteja” eli jotain nuorekasta.

Myös tunnettuja gospel-laulajia toivottiin esiintymään sekä koko perheen musiikkitapahtumia, joissa lapset pääsisivät osallistumaan.

Matalan kynnyksen toimintaa yleensäkin toivottiin, mutta myös selkeää uskovaisten nuorten aikuisten kohtaamisia. Mahdollisuutta tavata samalla tavalla ajattelevia nuoria aikuisia, joiden kanssa jakaa ajatuksiaan

Leirejä lapsille, pienillekin ja koko perheille toivottiin, vaikka niitä todettiin jo tarjolla olevankin. Niistä myös annettiin kiitosta seurakunnalle. Samoin perheiden tapahtumiin ja erilaisiin matkoihin oltiin tyytyväisiä. Tosin niitä toivottiin edelleen, kylpylöihin, eläintarhoihin, Hoplop-matkoja ja esim. KalPa-pelejä katsomaan. Monien vastaajien toiveissa oli tapahtumia, joihin voi osallistua aivan pientenkin lasten kanssa. Joku kommentoi matkojen vähentyneen ja kaipasi niitä enemmän tarjolle. Yhteisiä kokouksia, joissa aikuisille on oma ohjelmansa ja lapsille oma, toivottiin myös.

Kyselylomakkeessa oli mahdollisuus lähettää seurakunnalle terveisiä. Terveisissä toivottiin, ettei kirkollisveroja tai muita osallistumismaksuja nostettaisi ja ettei toimintoja lakkautettaisi. Palautteissa kiitettiin seurakunnan monipuolista tarjontaa ja toivottiin,

että jatkossakin olisi ja tiedotettaisiin selvästi paikallislehdissä. Tapahtumista tiedottamista esimerkiksi sähköpostilla toivottiin myös.

Terveisissä muistutettiin myös, että Iisalmessa on paljon yksinäisiä ihmisiä, jotka kaipaisivat juttuseuraa, ja että toiminnoissa huomioitaisiin myös nuoret aikuiset, jotka ovat yksineläviä tai lapsettomia pariskuntia. Side seurakuntaan voi jäädä ohueksi, jos tarjolla on vain perheiden tarpeisiin suunnattua toimintaa.

Seurakunnan Jumalanpalveluskäytäntöön toivottiin uudistusta. Voisiko Jumalanpalvelus alkaa klo 12 tai klo 18? Jos asuu syrjäseudulla, klo 10 on hankala ja joutuu lähtemään ”varta vasten”, ei voi edes kauppareissuun yhdistää. Silloin voi kirkkoon meno jäädä.

5.3 Miten kysyntä ja tarjonta kohtaavat?

Kyselyyn vastasi vain 69 henkilöä, joten kovin kattavaksi ei seurakuntalaisten näkemyksiä voi kuvata. Vastausten vähäisyys kertoo ehkä epäonnistuneesta tiedottamisesta kyselyn suhteen, mutta myös siitä, ettei asia kiinnosta. Ilmoituksen kyselystä on varmasti nähnyt ilmoitustauluilla monikin kohderyhmään kuuluva ja konkreettisesti paperilomakkeita on ollut tarjolla. Asian ei ole koettu koskettavan itseä tarpeeksi.

Vastausten vähyydestä huolimatta, vastauksia ei kannata väheksyä. Kaikki, jotka näkivät vaivaa vastataksaan kyselyyn, antoivat kuitenkin oman mielipiteensä. Ehkä he olivat niitä aktiivisia, jotka haluavat osallistua kaikkeen kiinnostavaan. Vastausten vähäisyys kuitenkin täytyy noteerata, tulokset eivät ole koko totuus iisalmelaisten toiveista. Toiminnan Iisalmen seurakunnassa ollessa vähäistä, tutkimusten ja toisten seurakuntien esimerkeistä voisi tukea toiminnan kehittämislle löytyä.

Kirkolliset toimitukset, Jumalanpalvelukset, kirkkokonsertit ja lapsiperheille suunnatut toiminnot osoittautuivat suosituimmiksi toimintamuodoiksi. Nämä ovat myös seurakunnan työalojen mukaan nuorten aikuisten kohtaamispaikkoja. Työalojen yksittäisemmät toiminnot, joissa ne kertoivat kohderyhmää kohtaavansa, näkyivät myös vastaajien mainintoina.

Seurakuntalaisten ja työntekijöiden toiveet toiminnoista eivät kaikilta osin kohdanneet. Perheisiin, kasvatukseen ja parisuhteen tukemiseen liittyvät tapahtumat sekä toiminnallisuus, kuten matkat, retket ja leirit saivat eniten kannatusta sekä työntekijöiden että seurakuntalaisten mielissä. Arjen hengellisyys, Raamattu- tai rukousillat, israelilaiset tanssit ja gospel-lattarit eivät näiden vastaajien mielestä olleet houkuttelevia.

5.4 Johtopäätöksiä, Mitä Iisalmen seurakunnassa pitäisi tehdä toisin?

Nuorille aikuisille toimintaa ei seurakunnassa ole. Nuoria aikuisia kyllä kohdataan, mutta jonkun muun viiteryhmän tiimoilta. Eniten tätä tapahtuu lapsi- ja nuorisotyön kautta, jolloin heidät kohdataan vanhempina, äiteinä ja isinä. Nämä kohtaamiset ovat tärkeitä ja niihin kannattaa edelleen panostaa. Jatkuuko yhteys seurakuntaan ja toisiin vanhempiin lasten vartuttua vai palaavatko vanhemmat töihin unohtaen yhteyden seurakuntaan? Voisiko tämä ryhmä jatkaa keskinäistä yhteydenpitoa, esim. erilaisissa tapaamisissa, verkostoissa, vapaaehtoistyössä tms.? (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 89.) Olisiko seurakunnalla mahdollista tällaisen toiminnan aloittamiseen ja tukemiseen?

Jumalanpalvelukset, kirkolliset toimitukset ja kirkkokonsertit ovat selkeästi kaikille seurakuntalaisille tarkoitettu. Muutkin toiminnat ovat kaikenikäisille tarkoitettu, mikä usein käytännössä tarkoittaa, että vaikka toivotaan nuoria aikuisia mukaan, ensimmäiseksi penkin päähän tai pöydän ääreen on asettunut hieman iäkkäämmät ja (kaikkiin) toimintoihin vakituisesti osallistuvat. Tarvitaan toimintaa, joka selkeästi määritellään nuorille aikuisille tarkoitetuksi. Näin sinne uskaltavat nekin nuoret aikuiset, jotka ovat pettyneet johonkin vakioväen kansoittamaan tapahtumaan osallistuttuaan. Tämä ei tarkoita sitä, että pitäisi aina uusia toimintamuotoja kehittää. Seurakunnassa on paljon hyvää ja jos vanhoja toimintamuotoja muokataan nuorten aikuisten makuun sopiviksi (kuten erilaiset pop-, gospel-, Tuomas- ym. messut), niihinkin on mahdollista luoda nuorempaa väkeä kiinnostavaa otetta (ks. Hauta-aho & Tornivaara 2009, 88).

Iisalmen seurakunnassa ei ole ollut selkeästi määriteltyä työalaa, joka vastaisi nuorista aikuisista. Nuorisotyön ja aikuistyön välillä ei ole mitään. Aikuistyö Iisalmen seurakunnassa on melko pienen porukan ryhmätoimintaa. Samat jo melko iäkkäät aktiiviset, usein herätysliikeaktiivit, ovat järjestämässä toimintoja. Nämä eivät houkuttele uusia

osallistuja, puhumattakaan nuorista aikuisista. Tästä työalojen välisestä kuilusta puhuu myös Lasse Halme johtopäätöksissään kirkon tulevaisuudesta. Nuorisotyön ja aikuisuuden on lähestyttävä toisiaan, nyt niiden välillä on kuilu, johon nuoret aikuiset putoavat (Halme 2006, 354).

Vuoden 2010 alusta on nimetty pappi 20/40-projektiin, jonka on ajateltu ottavan ikäryhmän kohtaamisen ja toiminnan vastuulle. Työalojen yhteistyö niin nuorten aikuisten tavoittamisessa, toiminnan suunnittelussa kuin järjestämisessä on tarpeen. Yksin näin suurta tehtävää ei kukaan voi hoitaa ilman yhteistyötä muiden työntekijöiden kanssa, mutta organisaattorina ja toiminnan ”koordinaattorina” kyllä.

Nuorissa aikuisissa on myös omat vakituiset aktiivit, jotka osallistuvat kaikkeen ja mielellään ovat mukana järjestämässä. Heidän halukkuuttaan toimia pitäisi pystyä hyödyntämään. Vapaaehtoisuus on merkittävä ja tärkeä asia ihan tulevaisuuttakin ajatellen, mutta toiminnan organisoinnin ja lankojen täytyy pysyä työntekijän käsissä. Kynnyksen toimintoihin osallistumiselle täytyy pysyä matalana, jos uusia ihmisiä toimintaan halutaan kutsua.

Iisalmessa ei oppilaitospappia tai muuta oppilaitostyötä ole (peruskoulutus ja lyseo pois lukien). Yhteistyössä oppilaitosten kanssa voisi arvioida, missä määrin ja millaista tarvetta oppilaitostyöhön on.

Nuorten aikuisten kohdalla toiminnasta tiedottamisella on suuri merkitys. Tiedon pitää olla saatava helposti ja sähköisesti. Seurakunnan nettisivujen on oltava kiinnostavat, houkuttelevat ja ennen kaikkea ajan tasalla. Sosiaalisen median hyödyntäminen tiedottamisessa, keskustelupalstana ja sekä nuorten aikuisten elämän ja ajatusten seuraamisessa vahvistaisi seurakunnan mukana oloa heidän elämässään. Toiminnasta ilmoittamiseen pitää kiinnittää erityistä huomiota. Ilmoituksen täytyy ”pompata” esiin, olla jotain, joka pysäyttää ja saa huomaamaan.

Toiminnan itsessään täytyy olla niin kiinnostavaa, että sille haluaa järjestää aikaa kalenteristaan. Sanna-Maaria Tornivaaran (henkilökohtainen tiedonanto 15.3.2011) vinkki seurakunnan tarjoamien toimintojen arviointiin oli seuraavanlainen. ”Katso lehdestä (seurakunnan) viikon tarjonta ja ympäröi itseäsi kiinnostavat tapahtumat. Aloita alusta

ja merkkää vain ne joihin todella menisit (jos ei tarvitsisi työn puolesta). Ota ilmoitus vielä kerran ja kysy itseltäsi, menisinkö tosiaan? Mitä jäi jäljelle?”

Voi olla myös niin, että nuoret aikuiset eivät osallistu, koska heitä ei kiinnosta kirkko ja seurakunta. Helsingin Kallion nuoria aktiivisia aikuisia ”nopeatempoisia, monimenijöitä ” haastateltiin. Heiltä kysyttiin, mitkä asiat voisivat tehdä kirkosta ja seurakunnan toiminnasta mielenkiintoisempaa. Haastateltavien yhteinen vastaus kiteytettynä oli: ”*vaikka kirkko järjestäisi mitä, mutta kun sana ei kiinnosta ja aate, jota kirkko edustaa ei inspiroi eikä siihen haluta sitoutua, ei kirkon toiminta kiinnosta*”. Haastatelluista puolet kuului kirkkoon, puolet ei. (Kumpulainen & Gothoni 2006, 261.)

6 POHDINTAA JA TULEVAISUUDEN NÄKÖALOJA

Tämän opinnäytetyön tekeminen oli haastavaa ja monipuolista. Nuoret aikuiset olivat ”kohteenani” alusta lähtien, vaikka työ matkan varrella muuttuikin hankkeesta tutkimukseksi. Muutos tapahtui sen verran myöhään syksyllä 2010, että se teki aikatauluista kaikin puolin tiukan. Tämä aikataulun tiukkuus saattoi syödä tulosta, nimenomaan seurakunnan nuorten aikuisten kyselyn kohdalla. Tosin vastaamisaikaa oli melko reilusti, mutta kyselyä olisi kenties voinut markkinoida tehokkaammin menemällä esimerkiksi itse kouluille tai joihinkin tapahtumiin esittelemään aihetta. Se olisi voinut toimia tai sitten ei.

Kohderyhmän tavoittaminen on haasteellista: kyselyihin ei juuri vastata, jos siitä ei koeta itselle hyötyä olevan. Nuoret löytävät itseään kiinnostavan tiedon internetistä, silloin myös saadaan vain toivottua tietoa eikä koeta ”tyrkyttämisen tai pakottamisen” tunnetta.

Vastausmäärän ollessa todella pieni kyselyn puolessa välissä, jouduin turvautumaan siihen, että pyysin lastenohjaajia jakamaan lapsityön kerhoissa kyselylomakkeita. Tämä toi itselle muutaman eettisen ja tutkimuksellisen ongelman. Toiveena oli ollut vapaaehtoisuus ja kiinnostus kyselyä kohtaa omaehtoisesti ja ilman tyrkyttämistä. Toisaalta ongelmaksi tuli se, että nyt painottuisi nimenomaan lapsityön toiminta. Kyselyjä kerhoissa jaettiin n. 200 kpl, vastauksia niistä tuli 36. Nuorisotyöllä oli ollut aiemmin kirkossa tilaisuus, johon oli kutsuttu rippikoululaisten vanhempia. Sielläkin kysely oli tarjolla ja siihen tuli yksi ainoa vastaus. Nuorisotyöllä ei ollut kerhoja, joissa kyselyjä olisi laajemmin voinut jakaa.

Lapsityön toiminnat olivat vastauksissa korostuneesti esillä, joten vastaukset käsiteltiin analysointivaiheessa niin, että ne erottuvat tarvittaessa. Lapsityö on Iisalmen seurakunnassa iso työala. Kerholasten vanhempien kohtaaminen on samalla nuorten aikuisten kohtaamista, joten ajattelin, ettei ratkaisu välttämättä ole huono. Nyt suunnilleen puolet vastauksista oli annettu kerhoissa ja puolet jossakin muussa yhteydessä. Kerhojen vastauksissa korostui lapsiin liittyvä toiminta, mutta muillekin toiminnoille niissä nähtiin tarvetta.

Vastauksia kaikkienensa tuli vain 69, eikä niiden vastausten perusteella voi muodostaa kattavaa kuvaa nuorten aikuisten toiveista. Tähän olin alusta lähtien varautunut siinä mielessä, että tutkimustietoon ja muiden seurakuntien toimintoihin tutustumista voitaisiin myös hyödyntää tehtäessä Nuorten aikuisten laadukkaamman kohtaamisen suunnitelmaa. Samoin tämänhetkisen tilanteen kartoittaminen, mitä todella tehdään, oli tärkeää. Nämä kaikki elementit yhdistäen materiaali olisi riittävä.

Tutkimustuloksiin ja eri seurakuntien nuorten aikuisten sivuihin tutustuesssa korostui se tosiseikka, että tärkeää nuorten ja nuorten aikuisten tavoittamisessa on toimivat, kiinnostavat ja ajan tasalla olevat www-sivut. Monet suuremmat seurakunnat ovat avanneet nuorille aikuisille omat sivut, osa seurakunnista ilmoittaa sivuillaan toiminnasta selvästi, mutta on myös sellaisia www-sivuja, joissa tieto on onnistuttu piilottamaan erittäin hyvin.

Nuoret aikuiset valikoivat tarkkaan, mikä itseä kiinnostaa ja mihin asioihin voivat samaistua ja yhtyä. He eivät purematta niele kaikkia perinteisiä tapoja ja ajatuksia. Todennäköistä onkin, että ken toiminnasta kiinnostunut on, hän omansa löytää. Toimivien www-sivujen lisäksi ”puskaradio” toimii parhaiten.

Monelle nuorelle aikuiselle riittää se yhteys, mikä toteutuu tällä hetkellä. Avioliittoon vihkeminen, lapsen kaste, lasten ja nuorten kerhotoiminta, rippikoulu ja hautaan siunaaminen joulukirkon ja kauneimpien joululaulujen ohella riittävät. Ei kaivata enempää. Luotetaan kirkon olevan heikompien puolella ja auttavan huono-osaisia. Annetaan rahaa Yhteisvastuu-keräykseen luottaen avun menevän perille. Kirkon jäsenyyteen ollaan tyytyväisiä ja kirkon uskotaan edistävän yhteiskunnan monimuotoisuutta ja suvaitsevaisuutta. Kirkosta erotaan, jos joku näistä olettamuksista ei toteudukaan.

Tämän tutkimuksen tuloksista huomattiin, että Iisalmen seurakunnassa kohdataan monenlaisissa yhteyksissä nuoria aikuisia. Pääosin toiminta on hyvin perhekeskeistä. Perhetyö, lapsi- ja nuorisotyö ovat tärkeä osa seurakunnan toimintaa ja sitä kannattaa ehdottomasti kehittää edelleen. Toiminnalla turvataan jatkuvuus ja seurakuntayhteyden mahdollisuudet monelle lapselle ja aikuiselle. Mutta jäävätkö yksinäiset tai lapsettomat seurakunnan ulkopuolelle? Moni taitaa kokea näin. Tätä ajatusta tukevat terveiset, joita

seurakunnalle lähetettiin kyselyyn vastauksena. Yhteys seurakuntaan on ohut, jos ei ole lapsia, joiden kautta osallistuisi.

Iisalmen seurakunnan sivuilta ei löydy mainintaa nuorista aikuisista. Aivan kuin rippikoulun ja työikäisten (käytännössä ryhmässä kaksi työikäistä, mihin myös työalat vastauksissaan viittaa) välillä ei mitään eikä ketään olisi olemassakaan. Pitäisikö muuttaa toimintamallia, jossa säännöllinen aikuistyön toiminta on lähinnä Kansanlähetyksen piirejä eri nimillä, samalle kohderyhmälle. Rippikoulun jälkeen yhteyttä seurakuntaan pitäisi pystyä vahvistamaan, vaikka opiskelu, perhe ja työ vievät suuren osan ajasta. Ei ole varmaa, että eläkkeelle päästyä seurakunta alkaa taas kiinnostaa. Jos yhteys välillä pääsee katkeamaan, ei se ehkä enää synny myöhemminkään.

LÄHTEET

- Eroa kirkosta i.a. Tiedote 29.3.2011. Nuotan kampanja ei vaikuttanut kirkosta eroami-
seen yhtä paljon kuin Homoilta. Viitattu 23.4.2011. www.eroakirkosta.fi
- Halme, Lasse; Mikkola, Teija; Niemelä, Kati & Petterson, Juha 2006. Johdanto.
Teoksessa Mikkola, Teija, Niemelä, Kati & Petterson, Juha (toim.) *Urbaani usko. Nuoret aikuiset, usko ja kirkko*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 96. Tampere:Kirkon tutkimuskeskus. 6–11.
- Hauta-aho, Henna & Tornivaara, Sanna-Maaria 2009. *Kirkosta kiinni! Suomen evankelisluterilaisen kirkon kirkkohallitus ja Kirkkopalvelut Ry Helsinki: Kirjapaja.*
- Hirsjärvi, Sirkka; Remes Pirkko & Sajavaara, Paula 2002. *Tutki ja kirjoita*. Helsinki: Tammi.
- Hyvönen, Jenni 2006. *Urbaanin kristityn nuoren aikuisen spiritualiteetti*. Teoksessa Teija Mikkola, Kati Niemelä & Juha Petterson (toim.) *Urbaani usko. Nuoret aikuiset, kirkko ja usko*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 96. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus, 84–103
- Häkkinen, Seppo 2010. *Ihanne ja todellisuus. Jäsenyyteen sitoutuminen Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa 1960-luvulta 2000-luvulle*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 108. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Kaartinen-Koutaniemi, Jaakko 2010. *Perhe kasvatuksen keskiöön. Villi-ihmisille nuorisotyössä (2)*, 5-7.
- Kauppinen, Juha 2008. *Takaisin kirkkoon. Tutkimus aikuisena kirkkoon liittyneistä Tampereella 1996-2006*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 104. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Kirkko 2020. *Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tulevaisuusselonteko*. Helsinki. Kirkkohallitus. 2010.
- Kumpulainen, Ilona & Gothoni, Raili 2006. *Nuoret, nopeatempoiset monitoimijat*. Teoksessa Teija Mikkola, Kati Niemelä & Juha Petterson (toim.) *Urbaani usko. Nuoret aikuiset, kirkko ja usko*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 96. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus, 250–262.

- Meidän kirkko. Osallisuuden yhteisö. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon strategiaa vuoteen 2015 laatineen työryhmän mietintö. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon keskushallinto. Sarja C 2007:10. Helsinki: Kirkkohallitus.
- Monikasvoinen kirkko. Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2004-2007. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 103. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus 2008.
- Niemelä, Kati 2006a. Vieraantunut vai pettynyt? Kirkosta eroamisen syyt Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 95. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Niemelä, Kati 2006b. Nuorten aikuisten suhde kirkkoon. Teoksessa Teija Mikkola, Kati Niemelä & Juha Petterson (toim.) *Urbaani usko. Nuoret aikuiset, usko ja kirkko*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 96. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus, 43–65.
- Petterson, Juha 2006. Papisto, nuoret aikuiset ja kirkko. Teoksessa Teija Mikkola, Kati Niemelä & Juha Petterson (toim.) *Urbaani usko. Nuoret aikuiset, usko ja kirkko*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 96. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus, 66–82.
- Seinäjoen seurakunta i.a. Viitattu 23.4.2011. www.seinajoenseurakunta.fi/nuoret_aikuiset
- Siltala, Johanna 2006. Kallion nuorten aikuisten parisuhdekäsitykset ja toiveet kirkon parisuhdetyölle. Teoksessa Teija Mikkola, Kati Niemelä & Juha Petterson (toim.) *Urbaani usko. Nuoret aikuiset, usko ja kirkko*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 96. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus, 148–161.
- Suomen evankelis-luterilaisen kirkon strategia vuoteen 2015. Meidän kirkko. Osallisuuden yhteisö.
- Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.a. Tilastot. Viitattu 13.3.2011. <http://evl.sakasti.fi/tilastot>
- Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.b Kirkosta eronneiden määrä lähes kaksinkertaistui vuonna 2010. Viitattu 13.3.2011. <http://evl.fi/EVLUutiset>
- Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.c Kirkko ja nuoret aikuiset. Viitattu 2.4.2011. <http://evl.fi/nuoriaikuinen>
- Tornivaara, Sanna-Maaria. Yhdessä työhön- hankkeen projektipäällikkö (2009–2012). Nuori aikuinen kirkon jäsenenä – projektin projektisihteeri (2006–2009). Henkilökohtainen tiedonanto 15.3.2011.

LIITE 1 (1/2)

18.1.2011

Hyvät työkaverit!

Suomen ev.lut. kirkon ja myös oman seurakuntamme suuri haaste on saada nuoria ihmisiä mukaan ja sitoutumaan seurakunnan toimintaan.

Seurakunnissa nuorille aikuisille on tarjolla monenlaista toimintaa, niin myös Iisalmessa.

Tarkoituksenamme on nyt kartoittaa eri työalojen tekemää työtä nuorten aikuisten parissa. Mitä seurakunnallamme on tarjolla tälle ikäryhmälle tällä hetkellä?

Kohderyhmäksi on määritelty, (n.) 20-40-vuotiaat. Tässä ikäryhmässä kirkosta vieraantuminen ja eroaminen ovat suurimmillaan. Ikäryhmä voisi kuitenkin olla vastaanottavainen seurakunnan tarjonnalle, jos se vastaa tarpeita. Tukea voisivat tarvita esimerkiksi nuoret perheet, äitiyden/isyyden haasteissa tai opiskelijat erilaisissa elämäntilanteissaan ja maailmankatsomuksellisissa pohdinnoissaan.

Toivomme teidän tiiminä miettivän, mitä kaikkea te työalana tarjoatte ko. ikäryhmälle. Huomioikaa kaikki, niin säännölliset kuin yksittäiset tapahtumat, myös yhteistyössä toisten työalojen tai muiden toimijoiden (esim. kaupungin nuorisotoimi) kanssa tekemänne työ. Myös suunnitteilla oleva yhteistyö. Haluaisimme teidän myös miettivän, mitä mielestänne pitäisi tehdä, jos resurssipula ei olisi esteenä. Myös kenen/keiden kanssa voisi olla yhteistyötä. Muitakin aiheeseen liittyviä ajatuksia, kommentteja, pohdintoja tai esim. teille esitettyjä toiveita voi kirjata.

Kyselyn tarkoituksena on saada kokonaiskuva Iisalmen seurakunnassa 20/40 vuotiaden parissa tehtävästä työstä. Jatkossa kysymme myös seurakuntalaisten ajatuksia, saadaksemme selville, miten toiminta ja tarpeet kohtaavat. Mitä voisimme tehdä paremmin?

Kyselyn tarkempi esittely ja tarvittaessa ohjeistus Isossa työkokouksessa 26.1. Palautteet pyydämme viimeistään 4.2.2011 Marjutille paperilomakkeella tai sähköpostilla.

Terveisin

Raija Jokela

20/40-vuotiaat projekti

Marjut Pääkkönen

Porstua-projekti

LIITE 1 (2/2)

PALAUTELOMAKE 20/40- VUOTIAAT IISALMEN SEURAKUNNASSA
työala _____ päivämäärä _____

1. Millaisissa työalallanne toiminnoissa kohtaatte 20/40-vuotiaita? Mitä toimintoja ko. ikäryhmälle työalanne tuottaa omana tai yhteistyönä? **ARKITODELLISUUS**

2. Miten haluaisitte kehittää seurakunnan tarjontaa 20/40-vuotiaille, jos resurssipula ei olisi esteenä? Keitä kaipaisitte yhteistyökumppaneiksi? **VILLIT UNELMAT**

3. Mitä muuta haluaisitte kommentoida?

Kiitos arvokkaasta palautteesta!

LIITE 2

Nuoret aikuiset 20/40 kysely

Voit antaa palautteen halutessasi nimettömänä

Nimi

Puh./s-postiosoite

Ikä___

Nainen

Mies

Mihin seurakunnan toimintoihin olet (tai lapsesi on) osallistunut viimeisen 12 kk: n aikana?

___ Kirkolliset toimitukset (häät, ristiäiset, hautajaiset)

___ Jumalanpalvelukset

___ Kirkkokonsertti

___ Raamattu,- lähetys,- ym. piirit

___ Kuoro –tai musiikkitoiminta

___ Päivä- ja perhekerhot

___ Perheiden tapahtumat

___ Rippikoulu ja siihen liittyvät tapahtumat

___ Nuorten kerhot

___ Retket tai leirit

___ Avoimet ovet –tapahtuma

___ Vanhempainillat tai –vartit

___ Erilaiset ryhmät (keskustelu-, suru,-vertais-)

___ Srk:n järjestämä luento tai koulutus

___ Diakonia-työ (keskustelu tai taloudellinen apu)

___ Vapaaehtoistyöntekijänä, millä työalalla?

muuhun, mihin _____

Mitä kaipaavat kotiseurakunnaltasi?

___ Perheille tarkoitettuja tapahtumia

___ Kasvatukseen liittyviä tapahtumia, luentoja tms.

___ Parisuhteen tai avioliiton tukemiseen liittyviä tapahtumia

___ Tapahtumia lapsettomille pariskunnille

___ Tapahtumia yksinasuville tai yksinäisille

___ Raamattu- tai rukousiltoja

___ Erilaisia messuja

___ Arjen hengellisyyttä ja Raamattuun tutustumista uudella raikkaalla tavalla

___ Lauluiltoja- (gospel-, rippikoululauluja, virsikäraoke ym.)

___ Israelilaiset tanssit, Gospel-lattarit tms.

___ Avointen ovien toimintaa, tilat joihin kokoontua esim. keskustelemaan, juomaan kahvia tai vain oleskelemaan

___ Toiminnallisia tapahtumia (peli-illat yms.)

___ Uudenlaisia elämyksiä toisen kanssa (koskenlaskua, seinäkiipeilyä, vaelluksia jne.)

___ Uudenlaisia kokoontumisia (esim. lauantain yhteinen aamukahvi, yhteiset elokuvaillat)

___ Tukea erilaisissa elämäntilanteissa (keskustelua, taloudellista avustusta, tukihenkilöitä)

___ Mahdollisuutta toimia vapaaehtoistyössä (millaisessa?)

___ Opiskelijoiden huomioiminen esim. oppilaitospastori

muuta _____

Muita terveisiä seurakunnalle

Kiitos arvokkaasta palautteestasi! Lomakkeen palautus 25.3.2011 mennessä seurakuntatalolle tai seurakunnan työntekijälle.

lisalmen seurakunta 2/2011